

Kanada Magyar Újság
Canada is an angel
Magyarország legújabb
szíve magyar lapja.
Majlis: minden
Előfizetés ára \$3.00
Külföldi országokban \$3.60
Szubskribció: Magyarországi
és nyugati:
Winnipeg, Man.
296½ Main Street

Kanada Magyar Újság

Canadian
Hungarian News
Canada Magyar Újság
is the leading Hungarian
Newspaper with the largest
circulation in the British
Empire.
Issued every Saturday
Subscription Price
In Canada \$3.00
to foreign countries \$3.60
Office and printing plant
296½ Main Street
Winnipeg, Man.

VOL. VI. ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. MÁJUS 11. SZOMBAT

NO. 19. SZÁM.

HUNGARY OF TODAY

BY: WILLIAM SHIRER
Reprinted from the Chicago Tribune.
Nine years after the signing of the treaty of Trianon the Hungarians are still down — but not out.

They have been down before. During the past thousand years of their history the Turks laid them low for centuries, and later the Austrians and Russians crushed them. But they always recovered for they have been warriors since time immemorial. And there is no reason to believe that they have forgotten the warring process of their forefathers, nor that they would hesitate to use it one day in order to wipe out that unjust "peace." They do not want the old pre-war order restored. But they want a place back in the sun.

When a Hungarian boards his street-car or goes into his favorite beer house or cafe he is greeted with a flaming reminder. Placards in all public and business places proclaim the new creed of patriots.
„I believe in a God; I believe in a fatherland;
I believe in a divine eternal truth; I believe in the resurrection of Hungary. Amen."

It is prayer which is being mumbled with increasing fervor throughout the land. Now perhaps it is rendered in a tone of despair, but the note is rapidly becoming one of revenge.

This being the under dog at the mercy of the Czechs, the Serbs and the Roumanians and it is hard for the Hungarians them to bear.

The treaty of Trianon deprived Hungary of three-fourths of its pre-war territory and two-thirds of its population, and a splendidly workable economic unit was wiped out in the process of dismemberment.

Czecho-Slovakia received the industrial regions of Hungary and Roumania and Jugoslavia got most of the natural resources which formerly supplied the raw material for the industrial north. Hungary once more reverted to almost a purely agricultural nation, hemmed in by nations with fantastically high customs barriers.

In the Trianon treaty, as in all the peace treaties, there were adequate guarantees given to minorities. The 3,250,000 Hungarians which were transferred to the three nations of the little entente were guaranteed complete equality before the law, freedom of worship, and the right to use their accustomed language in daily intercourse and in their schools and churches. The minority treaties, of course, were jokers. No one at the peace conference except perhaps the idealistic but naive Woodrow Wilson ever believed that they would receive an ounce of consideration.

EXCESSES OF NATIONALISMS

(Norman Angell in Foreign Affairs, London.)
Look for a moment at the conduct, recent or remote, of those who have been most clamant about the right of nationality and self-determination. Poles, Italians, Southern Slavs, Roumanians, Czechs, Irish, have all generations protested to high heaven against the infamy of subjecting any of their people to alien domination. And yet, when finally on the principle of self-determination they achieved their political independence, the first

use made of that independence, notably in the case of Czechoslovakia, Jugoslavia and Roumania is to assert the right to impose its rule upon the oppressed Hungarian population under their rule.

EZT A CIKKET ADJA AT ANGOL ISMERŐSEINEK OLVASÁS VEGETT ES SZEREZZEN LEGALABB EGY UJ BARÁTOT A FÖLDRETI PORT MAGYARSÁG ÖGYENEKI!

Ezren pusztultak el az ázsiai földrengésben

AZ OROSZ URALOM ALATT LEVŐ TURKESZTÁNBAN A MULT HÉTEN MEGISMÉTLŐDÖTT FÖLDRENGÉSEKET PERZSIÁBAN SOKKAL BORZALMASABB MEGRÁZKODTATÁS KISERTE. MÍG TURKESZTÁNBAN NAGYRÉSZE SZÁBADBA TUDOTT MENEKÜLNI A LAKOSSÁG, MEG MIELŐTT A HÁZAK RAMBÁDOLTEK VOLNA ES IGY ARÁNYLAG KEVÉS AZ ÁLDÓZATOK SZÁMA — ADDIG PERZSIÁBAN A HALOTTAK SZÁMÁT LEGALABB EZERRE BECSÜLİK.

Medvének nézte és rálőtt

POURKES, Ont. május 5. — A bold Erikson 14 éves fiút halálos sebbel szállították a Kirkland Lake-i kórházba. A fiú este hazafelé mentében eláradi és lelti Peter Mason farmer háza előtt vezető úton. A farmer a szürkületben nem látta jól, hogy mi is az az szőlen, miután kiállt a háza elé, két lövést a medvére. Csak azután vette észre, hogy mit művelt és most a törvény előtt kell megfelelnie gonfitanságáért.

BAJT HOZTAK EGY WAKAWI MAGYAR GAZDARA A LOVAL

A wakawi „Recorder” jelentése a lapján tudatjuk olvasóinkkal, hogy Fogas honfitársunk loval megbokrosodtak a wakawi Vasut-uccában, amikor a helyi vonat megfutta kísértetiesen hangzó sípját. A megfélemlített állatok még mielőtt megfékezhetők volna őket, nagy sebességgel magukkal ragadták a szekeret és az egyik fordulónál oly lendülettel kanyarodtak, hogy Fogas honfitársunk felesége és két gyermeke kiesett a kocsiból és súlyos zúzódásokat szenvedett.

Rohanó ember-fáklya a winniepei uccán

A winniepei Barber uca lakóinak borzalmas látványban volt részük múlt szombaton: Bohusz János fiatal felesége, mint valami élő fáklya rohant végig az uccán, segítségért kiáltva. Az asszony ruhája fűzés közben valahogy lángot fogott és mire az első siető mentők kórházba vitték, már teljesen önkívül állapotba esett a rettenetes kinőtől. Bohusz három éves kislánya, aki szerencsétlenül járt anyjának segítségére sietett, szintén égési sebeket szenvedett, amelyek azonban nem olyan súlyosak.

A WINNIPEGI TÁRSASKÖR felkérésére Schebeck István konzu 15-én, szerdán este 8 órakor folytatja előadásorozatát a trianoni békeről.

ZAVARGÁSOK EURÓPASZERTE

MAGYARORSZÁGON CSENDEN, A TÖBBI EURÓPAI ORSZÁGBAN GÉPFEGYVERTŐZÉSEL ÜLTÉK MEG MÁJUS ELSEJÉT

Míg budapesti kábelek a legteljesebb rendről számolnak be, addig Párisban 3287 tüntető volt kénytelen börtönbe zárni a rendőrség. hogy a törni-zúzni kész május elseji lelkesedésüket egy kissé lehűtse. Berlinben még komolyabb és szomorúbb volt a helyzet, amennyiben az uccai torlaszokat emelő tüntető tömeg nem engedett a rendőrség felhívásának és a kifejlődött harcban a rendőrök és a tüntetők közül nyolcan holtan maradtak a csatáért és 78 súlyos sebesültet vittek kórházba. A német főváros külvárosában még éjjel is folyt a harc a tüntetők és a hatóságok emberel között és csupán akkor vonultak vissza a zavargók, amikor az előhívott páncélautók gépfegyveréből a levegőbe adták le sortűzeket a rendőrség.
Londonban több ezere r. b. támogatást nyújtó tüntetővel a legteljesebb rendben — vörös karszalagokkal. Tekintettel arra, hogy a felvonulók nem vétettek a rend ellen, a „Scotland Yard” embelei nemhogy megakadályozták volna őket abban, hogy a Hyde Parkban beszédeket tartsanak, hanem a szónokokat zavaró elemeket el is távolították a helyszínről. Lengyelország, Lithuánia s Ausztria nagyobb városaiiban szintén véres összeütközés volt a szétosztani nem akaró tömeg és a rendőrség között, sőt Spanyolországban több helyen bombaharobbanások jelezték, hogy a szélsőséges elemek mennyire becsültek felelősséget az életét.

Már a repülőgépekről is lehet telefonálni

A New York melletti Hadley Field repülőtérén végtelenül érdekes kísérleteket végeztek, amelynek eredményeképpen ezen a napon bármely magasban lebegő repülőgép közvetlen összeköttetésbe kerülhet az alatta levő városok telefonközpontjával és tetszés szerinti számmal kérhet kapcsolást. A repülőgépen természetesen csak egy ártóhatás, ha külön üvegfallal el vannak zárva a motorháztól, hogy a berregés meg ne süketítse őket. Ebből következően azután, hogy a „repülő telefonálómas” csak az úgynevezett kabinos, azaz csukott utasszállítógépeken használható teljes eredménnyel.
A kísérletek alkalmával rettenetes vihar dult New York felett, uryhogy magában a nagy metropolisban sem lehetett elég tisztán hallani a telefont. A záport zúdító felhők fölé, több, mint 2000 láb magasra emelkedő repülőgép utasai azonban a legesekélyebb zavar nélkül, egészen tisztán hallották a „lentről” beszélők mindenegyus szavát és kedélyesen társalognya ismerősökkel, kivárták a felhők fölött ragyogó napsugarban, míg odalenn kitombolta magát a vihar.

Elgázolta a vetőgép

ASQUITH, Sask. május 4. — Wallace Souster, aki Asquith-től hat mérföldnyire északkeletre levő farmján búzát vetett, löválnak megtorpanása következtében keresztülesett a gép vetőmag-ládáján. Esés közben véletlenül megrántotta az egyik ló istállóját, mire a négyesfogot megbokrosodott és jó darabig visszahozta a szerencsétlenül járt farmért. Végül is a nehéz vetőgép átugrott Sousteren, aki bár súlyos zúzódásokat szenvedett, mégis megmenekült a rá váró haláltól. A csörgős-zörgéstől megijedt és eszeveszett iramban vágató lovak ugyanis egy nekiröpítették az egyik magtárnak a vetőgépet, hogy az izéporrá tört.

NEMSOKÁRA MEGINDUL A WINNIPEG—CALGARY REPULÓPOSTA

Az ottawai képviselőház egymillió dollárt szavazott meg a préri repülőposta forgalmának lebonyolítására. A repülőtársaságokkal folytatott tárgyalások eredményeképpen a forgalom rövidesen meg fog indulni Winnipeg—Regina—Calgary között. A postaszágitóság 75 centet fizet mérföldenként a szállítáért.

Kanada követséget állít fel Japánban

A brit társállamok függetlenségének újabb tanúbizonysága Kanada követséget állított fel Tokióban, Japán első japáni követe már utnak is indult Londonba, ahonnan a Japán kancelláriát követően kinevezett Jyemasa Tokiowával folytatott tárgyalások után Tokióba utazik.

A két ország ezentúl még szorosabb összeköttetésbe fog kerülni Kanada tokiói és Japán ottawai külképviseletét révén és ezentúl remélhetőleg nemcsak japán iparikkal fognak beöngölni Kanadába, hanem a préri acélos buzaszeméi is nemsokára mind nagyobb és nagyobb tért fognak hódítani a rizsevő ferdeszennék birodalmában.

VIHAROSAN KÖSZÖNTÖTT BE A MÁJUSI IDŐ

Noha Nyugatkanadában is esős-borús, sőt sok helyen télles volt az időjárás, ami kieléltette a tavaszi munka előhaladását — Keleten valóságos április járt május első napjaiban. A Nagy Tavak környékén óriási viharok dúltak és a hatalmas hullámok nagyban megnehezítették a hajózást. Ezenkívül olyan „májusi” hóviharok dúltak Ontarió egyes részein, amelyre évek óta nem emlékeznek az emberek. North Bay környékén hét incs hó esett, másutt viszont nehéz olmos eső szakadt órákon keresztül, hogy jéggyé fagyva megnehezítse a közlekedést. Az idő egész Kanadára te tul hívós, pedig a gazdáknak már nagyon elkelne egy kis melegengető nap sütés.

HÉT LÁNY HALT MEG AZ IRONGYARBAN

A magyar származású legnagyobb középkori festőművész: Ajtósi-Dürer Albert szülővárosának, a műemlékeiről híres német Nürnbergnek egyik nagy ceruzagyárában hatalmas robbanás volt, amely hét munkásleányt megölt és sokat megsebesített.

LEGUJABB HIREK

SZABÓ JÁNOS HALÁLRAITELT akroni (Ohio) honfitársunk május 4-re tüztől kivégzésének határidejét az amerikai magyarság kegyelmi kérvényére 60 nappal elhalasztották, hogy egy utolsó alkalmat adjanak ártatlansága bebizonyítására.

ONTARIO NAGY TAVAK menti partvidékén százezer dollárokra rugó kárt okozott a múlt napokban dühöngő szélvihar, mely a rakpartok te tejéig érő tó vizét felkorbácsolta. Több helyen az ár keresztüljárta a gátakat és mintegy ezer akert öntött el, úgyhogy számtalan család volt kénytelen menekülni a veszélyeztetett területeiről.

A MOZGÓ VONATRÓL IS LEHET TELEFONÁLNI, amint a lapzárta kapott hírekből értesülünk. Torontó környékén ugyanis megismételték azt a kísérletet, amelynek alapján be fogják vezetni a telefonbeszélgetést a repülőgépek és a rendes telefonhálózat között. A torontói kísérletek is fényesen sikerültek és így nemsokára bármely utas beszélhet drótnélküli telefonon a mozgó vonatról.

SULYOS EGÉSI SEBEKET szenvedett két ájtatoskodó, midőn a Saskatchewan Stoughton United Church egyik benzínpompája felrobbant és percek alatt lángborította a zsúfolásig megtelt templomot.

A VASUTI RENDŐRSÉG Winnipeg közelében ismét elfogott három magyart, akik egy tehervonatba kapaszkodva igyekeztek Keletkanada felé. A három ujkandást félrevezető két ravasz róka persze kerekelt oldott, a viszonyokat még nem ismerő magyarokat azonban harminc napra becsukták és így éppen a legjobb kereseti lehetőséget veszítették el meggondolatlanságuk folytán.

ÁTVEZETT AZ ATLANTI OCEÁNON egy német matróz, aki múlt vasárnap kötött ki Cuba szigetén. A bátor német 1928 július 6-ika óta ezvezt a tengeren, míg tíz hónapos megfeszített munka után végre partot ért. Cubában kiegészítette megroggait felszerelését, élelmet vett fel és folytatva útját New York felé.

KAPE JUTALMAT A FARMER A SIKERDUS GABONAERT?

És a kérdés foglalkoztatta az ottawai parlamenti mezőgazdasági bizottságot, amelyen arról tanácskoztak a szalértők és politikusok, hogy miképpen lehetne a sikerdus gabona után a farmernek külön jutalmat biztosítani. A sikerdus gabona ugyanis feltétlenül kelendő a gabonapiacra és a málnok a rendes árnál magasabbat is szívesen fizetnek az ilyen buzáért.

Tudvalevő, hogy a magasabb sikértartalma buza lisztjéből készült kenyér több vizet tud elnyelni a dagasztásánál és így sokkal rövidebb idő alatt magasabbra kel meg. A molnárok tehát állandóan kutatnak magas sikértartalma buza után, hogy lisztjeik minőségét fenntarthatassák.

A parlamentben most törvényjavaslatot nyújtanak be aszírnt, hogy a Grain Act egyes szakaszainak kiegészítésével biztosítsák a farmernek a magas sikértartalma buza után kijáró jutalmat.

FELROBBANT A DINAMIT A ZSEBÉBEN

DRYDEN, Ont. május 5 — Egy Stainer nevű farmert, aki éppen tusorkórtással foglalkozott, darabokra szaggatta a zsebében levő dinamit. Bár azonnal kórházba szállították, az orvosok nem tudták rajta segíteni. Hogy mitől robbant fel a dinamit, azt nem tudták megállapítani.

HALÁLSUGÁRRAL KISÉRLETEZNEK AZ EGYESÜLTEK BEN

A Csendes Óceán partján elterülő és British Columbiával határos Washington állam Seattle városában egy drótnélküli táviró kezelő hárommillió volt erejű „halálsugarat” tud előállítani, mely kétszer olyan erejű, mint az átlagos villámcsapás. A mes terségesen előállított villám tizenhárom láb hosszúságu szikrárt lövel és harminc láb területen el tud pusztítani minden élő lényt.

A KONKOLYHINTŐK

Érdekes, hogy izgága természetű, nyughatatlan, vértü, bizonytalan gondolkodású, tétova, kapkodó jellemű embereknek, sőt még megrögzött szélhámosoknak és börtönviselt kalandoroknak és gonosztevőknek is van hitelük az elégedetlen ember-tömegek szemében: hacsak néhány tetszelgő, nagyképműveléssel kedvében járnak a népnek.

Noha a nyelvőtogetőkkel nem szoktunk szóla bocsátkozni, mert annak nincs teteje, hogy néhány elvetemült tinta-kulival vívjunk eredménytelen szemlalomharcot, csak azért, hogy nekik módjukban álljon rágalmakkal telefirkálni judáspénzen fenntartott lapjalkat. A személyes sértetetés is leperreg rólunk, mint a falrahányt borsó, miután a „diszítő” jelzőket a mi újságpapírunk nem bírja s így nem válaszolhatunk. Éddig sem ezután sem fogjuk lealacsonyítani lapjaink színvonalát azokéhoz, akik szenzációhajhászásból a botránymoslékot felkavarva szeretnének a zavarosban halászni.

Nem érdektelen ismertetnünk azonban azt az újabb népbolondító tervet, amellyel a guruló vörös rubelek kedvéért Rabinovitsok, Goldschmidték, Groszok és hasonló nevű „magyarok” gyűlölettől csöpögő, New Yorkból szétküldött zugiapjuk segítségével a maguk öndögi malmára szeretnék csábítani a kanadai magyarságot. Fajuk elvitathatatlan üzleti készsége folytán természetesen úgy a keleti, mint a nyugati magyarságot egy csapásra: mint két legyet egyszerre akarják leütni.

Ebből következik, hogy a Kelet munkanélküli gyári munkásai számára munkát, tehát az ipari üzemek szükségszerű megnyagobbitását követelik — ami nagyon helyes is — ugyanakkor azonban úgy szeretnének befészkelődni a nyugati farmer bizalmába, hogy éppen az ellenkezőjét állítják. Azt írja ugyanis az eleinte Új Előre majd hatóságai betiltás után Jövő, és legújabban Virradat néven Kanadába csempészett bolsevik újság, hogy a nyugati farmerek nagy gazdasági válság elé néznek, miután nem bírnák az iramot a traktorokkal dolgozó „nagybirtokosokkal”, akik sokkal olcsóbban tudnak gabonát termelni, mint a lóval dolgozó farmerek. Ezt szeretnék elhitetni velünk, akik nem sőtét nagyvárosi uccák fertőzött levegőjéből, hanem a szabad préri nyilgyenes barázdáinak műveléséből tudjuk, hogy mi a gazdálkodás.

Ugyanakkor tehát, amikor Kelet szájaizének megfelelően az ipari többletermelés hangoztatásával próbálnak híveket szerezni felforgató céljajknak, a Nyugat farmerjeinek keserves munkával megkeresett dollárjait pedig azzal a maszlaggal akarják a maguk feneketlen zsebébe kotorni, hogy a traktortulajdonos „bursujok” ellen izgatnak. Nem tudják azonban, hogy a megfontoltan gondolkodó gazdaembert nem lehet a falnak állítani. A farmer jól tudja, hogy a traktor, ha cséplésnél még oly fontos is, a többi mezőgazdasági munka elvégzésére itt Kanadában még mindig nagyon drága. Sokkal drágább, mint a lótarítás és ha a traktortulajdonos farmer sok munkát gyorsabban tud is elvégezni a földjén, a lóval dolgozó gazdának megvan az a megnyugtató érzése, hogy nem kell sem a méregdrága olajat és benzint venni s nem kell a lónál is rakoncátlanabb „indzsojja” vesződni.

Amint az ipari munkásoknak, úgy a farmeroknak is megvan a magukhoz való józan eszük s nem szorulnak olyanok felvilágosítására, akik sohasem próbálták meg sem a műhelymunkát sem a magvetést és csupán a konkolyhintésből tergetik hitvány életüket.

„THE CANADIAN BOOK OF MAGYAR VERSE”

PROF. WATSON KIRKCONNEL, A MANITOBA EGYETEM KÖLTŐLELKÜ TUDÓS TANÁRA A MAGYAR KÖLTÉSZET LEGSZEBB GYÖNGYÉIT ADJA KI ANGOL FORDÍTÁSBAN — „THE CANADIAN BOOK OF MAGYAR VERSE” TÖBB MINT KÉTSZÁZ OLDALAS VASKOS KÖTETBEN ELŐKELŐ HELYET FOGLALNAK EL KANADA ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK MEGYAR VERSEI

A Winnipegen székelő Manitoba Egyetem egyik csendes, folyosóvégén áll a „The Canadian Book of Magyar Verse” kiadása. Az ajtón levő névjegyén csupán ennyi áll: Prof. Watson Kirkconnell, M. A. — azaz magyarul az irodalom doktora, aki pedig ezt az elérhető legmagasabb irodalmi címet nem kisebb fontosságú egyetemen nyerte el, mint a világhírű Oxfordon. Azonban a tudós professzor címe nemcsak ennyi. Ha felüljük az egyetemi utmutató lapjait az angol szokás szerint a név után következő rövidítésekkel meg azt is megtudhatjuk, hogy Prof. Kirkconnell többek között a londoni Tudományos Akadémia, az angol Történelmi Társulat, az oxfordi Társadalmi Tudományi Kutatók Egyesületének tagja és egyben a Brit Külügyi Társaság nyugati-kanadai osztályának titkára is.

De ez egyszer nem a békebarát társadalombuvarát kereselük, hanem, aki udvariasan megnyitja dolgozószobájának ajtaját előttünk az egyszerűen Watson Kirkconnell: a költő és műfordító. Aki húszöt évtized óta tanulmányozza az élő és a holt nyelvek sajátosságait és a különböző népfajok irodalmi alkotásait. És most ez a Watson Kirkconnell, akinek neve fogalom kánadal irodalmi körökben: az öt évtizedek során költői magasságokba finomult nyelvértékével állított angol nyelvre a magyar versirodalom legszebb gyöngyeit, melyek „The Canadian Book of Magyar Verse” címen a jövő év folyamán fognak megjelenni.

jelenésekor ezer és ezer könyvbarátnál talál meghallgatást.

— Régen hirdetem már — mondotta Kirkconnell professzor — hogy a „standard” nem lehet Kanada kultúrájának vezérfonal. Az Egyesült Államok teljes kudarcot vallottak mindent egy kalap alá foglaló törekvésekkel és miután azt követelték a bevándorlóktól, hogy minden óhazai szokásukat felejtsek el és márci holnapra száz százalékos amerikaiak legyenek — csupán egy nagyon is kétes értékű átágkultúra kedvéért feladták mindazt a szellemi kincset, amit az európai nemzetek évezredek munkájával összegyűjtöttek.

Kanadának okólni kell ebből a példából és nekünk benszült kanadaiaknak igéni kötelességünk odahatolni, hogy a mi rövid néhány évtizedre visszapipláztó kanadai irodalmunkat a nálunk új hazát kereső európai népfajok segítségével igyekezzünk az emberiség hallhatatlan gondokodóinak, írónak és költőinek ismerete alapján kimélyíteni. Kanada fiatal ország és ha a kanadaiak jobban meg fogják ismerni a bevándoroltak sajátosságait, művészetét, költészetét, úgy nemcsak az őseik nyertek ezzel, hanem az újkandások is, akiket ennél fogva jobban meg fognak érteni és becsülni.

— Eppen ezért minden évben le fogom fordítani valamelyik európai nemzet költőinek legértékesebb munkáit s hogy éppen a magyarokkal kezdjem meg ezt a világirodalomban még páratlan sorozatot, annak is megvan a magyarázata. Noha a magyarok később tüntek fel Európa életében, mint pl. a mai nyugateurópai művelt népfajok — a magyar irodalom a létért való rettenetes háborúk és évszázados elnyomatások ellenére olyan értékekkel lepte meg az emberiséget, hogy azt végre legalább szemelvényesen a világirodalom kincsévé kell tenni. Ha ugyan Jókai és Petőfi munkái nagyrészt ismeretesek már az angol olvasóközönség előtt, a modern ember érzésvilágának megfelelően író, újabb magyar alkotóelmékről még jóformán alig van tudomása az angol olvasóknak. Már pedig egy-egy népfaj nemzetközi szempontból való megítélésénél is mérhető fontosságú

A „The Canadian Book of Magyar Verse” nemcsak a múlt század magyar költőivel fog foglalkozni, hanem Sik Sándor istenes versei éppennygy felkelhetők lesznek benne, mint Vörösmarty ódái, Kosza Andor hősi énekei éppennygy, mint Tompa Mihály virágregéi, Erdélyi József népies dalaí éppennygy, mint Madách Ember Tragédiájának fenséges versszakai, Ady lemondó kitézése éppennygy, mint Arany János Toldijának örökké derűs, szinarany magyarsággal megirt soraí.

És ezenkívül külön fejezet ismereti az idegen hatalmak erőszakossága folytán elszakított megszállott területek, valamint az Amerikába és Kanadában megtelepedett magyarság költőinek munkásságát.

Igy szerez dicsőséget az egész magyar nemzetnek a kanadal magyarság két poétailekű nagyasszonya: Bérczi Sárota és Kovácsné Pálli Róza, akiknek költeményeiből a versfaragó öreg kanadák Izsák Gyuláival együtt többet fog bemutatni az angolszász világnak Watson Kirkconnell, akinek kanadai magyar versgyűjteményét sok ezer olyan ember fogja élvezettel forgatni, aki eddig több jót nem tudott róíunk, mint hogy valami betyárfaíta náció vagyunk onnan a Duna-Tisza mentéről.

JÁNOS SIR ...

IRTA: NYÁRY ANDOR

Régen tudtam, hogy János, a legényem, szeretett engem. Hüszéges magyar szívet azonban egyszer különösen megmutatta, s akkor úgy megszerettem, ahogyan még kevés embert szerettem életemben.

Az előnyomulás tizedik napján megálltunk. Alkonyodott. Lefeküdtem a sátorom elé és az eget bámultam. János olvasott Káítyát kapott hazulról, azt betűztette. Arcán néha meleg mosoly futott át. Bizonyosan oda ért, ahol kis fiáról szólt: az írás. Nem kérdeztem, Nem érdekelt semmi. A lelkemre megfoghatatlan szomorúság ült. Nem tudom mitől volt. Gyakran előfor duí és nálam. A gonosz belém száll és ilyenkor — nem tudom, — de bizonyos időre nem én vagyok én ... Akkor is így volt.

Tekintetemet lassan elfordítottam az égről és János felé néztem:

— János! — szólítottam meg őt.
— János rám nézett:
— Parancsol, hadnagy ur?
— Csak azt akarom kérdezni — beszéltem egyhangú szóval.
— Miért van maga a rohamnál mindig mellettem. Nem egyszer megparancsoltam már, hogy ilyenkor maradjon hátul.
János felült és furcsán nézett a szemembe:
— Az a kötelességem, hogy vigyázzak a hadnagy urra. Meg védjem.
— Ki mondta magának, hogy vigyázzon rám?

János himezett-hámoczott. A kérdés váratlanul érte:
— Hát ... hát a ... Senki se mondta — akadozott, aztán belejött a szóba. — Az mán úgy illik, hogy a szolgáló a gazdája mellett legyen, mikor az ... hogyan is mondjam ... veszedelemben forog.
Órült gondolatom támadt. Felkőnyököltem.

— János, — fordultam egész testtel feléje. — Mit csinálna, ha én egyszer, úgy roham közben ... Mi?
János felugrott:
— Az nem lesz meg soha!
— Miért?
János kiegyenesedett:
— Mert én is ott leszek!
— Hm! — néztem rá gunyosan. — És ha ... mégis?
János arca elborult:
— Akkor ... akkor, — hebegett kinosan.
— Na! ... Ki vele!
János szeme megvillant, az arca kipirult:

— Felkapnám a hadnagy ur kardját, — az égre nézett és dühösen felfenyegedett. — Az Ur-isten irlalmazzon annak a muszkának, aki ...
— Megölné?
— Meg én! Hogy még a más-világon is megemlegetné!
Pillanatra elhallgattam, aztán ismét beszélni kezdtem:
— És ha ... megölte volna a muszkát, mit csinálna?
János megdőbent. Erre nem gondolt. Az arca hirtelen elfehéredett:
— Hogy mit csinálnék? — nézett maga elé.
— Igen.
— Hát ... semmit se csinálnék.

— Valamit csak csinálna? János ide-doa tipegett:
— Hát ... valamit csinálnék
— De mit?
— Nem tudom.
— Ott hagyna, ahol eilestem? János szeme elhomályosodott.
— Nem.
— Hát?
— Hát, — kezdte szomoruan s folyton a földet nézte — eltemetném a hadnagy urat egy bokor alá. Csinálnék mellé egy kis fa keresztet ... A keresztre fonnék virágkoszorút. Buzavirágból ... szarkalábból, meg pi pacsból. Tudom, hogy azt szeretli.

— Aztán?
— Aztán ... megölelném a sírját. Aztán aszondanám: Áldja meg a jószágok! ...
A hangja megcsuklott s a feje a mellére esett.
Hallgattam. Gondolkoztam. Majd, mintha ördögök incselkedtek volna velem, tovább gyötörtem a szenvedő embert:
— Aztán, — mondtam sokára, — mit csinálna.
János egész testében össze-remegett s mintha az élet filmjén pergő képet bámult volna, kimeredt szemekkel nézett a völgybe és csendesen beszélt:
— A holmiját összecszedném. A kis kofert, meg, ami van. Aztán elvinném haza.
Összeszorult a torkom. En is magam elé néztem és tompán biztattam:
— Aztán?
János keble kinosan zihált és yontatottan beszélt:
— Bekopognék a tekintetes asszonyhoz. Aztán ... aszondanám a tekintetes ... aszondanám neki, hogy a ... hadnagy

szépen tisztelt ... Többet nem jön haza ...
— Az utolsó szavakat alig tudta kimondani. Tenyerébe hajtotta a fejét és keservesen felzokogott.
Mint ha nehéz álbomból ébredtem volna, magamhoz tértem. A gonosz varázslat ideje elmúlt rajtam. Megőleltem Jánost és vigasztaltam:
— Jól van, János!
János szepegett:
— Mi az János? — néztem rá — Ejnye! No, ne szepegjen. Hát nincs senmi baj. Itt vagyok. Hallja!
Mégfogtam a kezét és melegen megráztam.
János kicsit magához tért. Szemrehányóan nézett rám. Cigarettát nyomtam a szájába.
— Szívja el, — mondtam neki, — aztán fekdjön le. Késő van. Aludjunk!
János mélyet sóhajtott:
— Dehogyan alszom én, hadnagy ur! ... Elvette az álmodat azzal a bolond kofferrel három éjszakára!
Lefeküdünk.
Csend volt.

János időnként sóhajtott, aztán csendesen megmozdult és lassan felkelt. Nagy fatököket hozott s arra az oldalra rakta őket, amerre az oroszok voltak.
Megmozdultam.
— Mit csinál? — kérdeztem tőle.
János még mindig szepegő hangon felelt:
— Fedezéket csinálók. Hanetalán a muszkák lónének az éjszaka ...
Nem tudtam szólni. Megőleltem Jánost és könnyűnk összeszáradtam az arcunkon.

Istenem, milyen egyforma volt ott az ur és a szolgáló.

BUKOVINAI GÓBÉK

IRTA: KIS-VARADY GYULA

A Józseffalvi kocsmában összemetalálkozik Székely Jeromos, Márton Irással (Erasmus).
Székely Jeromos jó módu gazda. Szép háza van a falusonon, ott ahol a kertek lábán is sánc húzódik végig. Ezt ugyan nem emberkez vonta, hanem az a kis patakocská, mely ilyenkor, tavaszi időkben még ott szántogal benne, de nyáron ő is aratni megy, s mint verejték folydogál a góbék homlokáról. Ez bizony csak olyan se nem semmi, se semmi, hitvány erecske. Nem tartották méltónak, hogy még valami különösebb nevet is viseljen. Sánc az is.
A jó módon kívül van Jeromosnak, mint igazi góbéknak, két esze is.
Már, ami a módot illet, Márton Irás sincs hátrább Jeromosnál, hanem a háza az ugyanmésze esett ezétől. Ott lapul lenn az aljban. Pedig ha egyszer úgy fordulna, hogy odaköltözökódhatna a „nagy sorra” a vételárhoz még az életéből is ráadna egy pár esztendő. Hiszen ahány valamire való ember van a faluban, az mind ott lakik. A bírót is csak onnét választják mindig. Hej, sok fejtörést okozott már az a „nagy sor” Irásnak.

De legalább alkatom adónék bár egyszer a vételre, — tűnődött el néha magában, — de azok ott, mintha össze volnaínak szövetkezve, egy sem akar

még csak hallani sem az eladásról.

Pedig pénze is lett volna már elegendő, hiszen még Mózsai adása volt neki, a kocsmáros, de ilyen volt már a szerencséje.

No, meg azonkívül az a másik ész is kellett volna az egyik hez.

Amint mondom, a két atyafi, — akik különben komások is, — megtalálkozóék, s miután Jeromos megtudakoló Irást egészsége felől, ez is megérdekelte őt vizsont.
— Hogy én hogy s mint vagyok — ismétli Jeromos világ-vádoló panaszos sóhajjal a hozzá került kérdést, — hát sehogy sem. Valahogy úgy, mint az ág amelyik ing is, lóg is.
Irás megütöközve nézett Jeromosra. Nem tudta sehogy se elgondolni, mi oka lehet ennek a busulásra. Hiszen a sfuton van a háza a templom mellett. Hej, ha engem is megsegítené egyszer a jó Isten, — teszi hozzá gondolatban, — a búmat se mondanám bajnak.
Jeromos csak tovább eregette a pipája mellől így:

— Nem jó itt az élet, nem bizony. Nézze csak azt a Joant, azt a kunyhós oláhot, minden hónapban ötven dollárt küld ha za Amefkából, pedig amig Itthon volt, még csak számba se vette senki. Maholnap annyí lesz a pénzüik, hogy akár a bojér birtokát is megvásárolhatják. Hát lássa, én úgy számítottam, ami lesz, az lesz, de kimegyek magam is, ha addig élek is.
Irás szíve nagyot dobant.
— Ki én — jelenti ki Jeromos nekikeseredve, — de előbb eladók mindent, aztán nekivá-

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leghyágyszerűbb pénzügyi írodák.

Pénzügyi-kezelési teljes felelősséget vállalok.

HÁZAK, FARMOK STB., ADAS-VÉTELET INTÉZÉSE VELEM

Hármilyen ügyes-biztos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja

POLITIKAI SZÉLJEGYZETEK

Mussolini és Chamberlain, az angol külügyminiszter váratlanul találkozott az olaszországi Florenzában, ahol Chamberlain tavaszi szabadságidejét ezidén tölti. A találkozás az olasz és angol érdekek összetartozásának kifejezője volt, melynek célja a francia és jugoszláv érdekekkel ellensúlyozása. Anglia az afrikai partokat figyelemmel kíséri és természetesen kellemetlen neki a franciák tulságos erősödése.

Párisban azt hiszik, hogy a szinvalak mögött a tuniszi kérdés lappang, mely iránt az olaszok is érdeklődni kezdenek. Az idegesség nem egészen indokolatlan, mert kezd tisztán látszódni, hogy az ut Párisból Rómába Londonon át vezet, ahol a francia politikai izületeket Itália segítségével nélkül nem tudják nyélbe ütni.

Párisban a német hadikárpótálás nagyságáról konferenciáznak. Pénről lévén szó a franciák érthetően nyugtalanok, — hisz ez év augusztusában nem kevesebb, mint 400 millió dollárt kellene fizetniük az Egyesült Államoknak. A németek minden eszközzel huzzák halasztják a kérdést, számítva arra, hogy angliai választások után nem-sokára uralomra kerülő — valószínűleg munkáspárti többségű — kormánytól nagyobb támogatást fognak elérni. Az antant államok évi két és fél milliárd

német márkáról álmodnak, de úgy hírlík, hogy Amerika már egy és fél milliárdal is beérné. Az amerikai ma inkább beéri egy veréssel, mint hoinap egy tuzokkal, hisz ő ennek az egész füzletnek a fölét ugys már régén elkönnyvelte.

Indiában újra bajok vannak. Az angol kormány csapatösszevonásokat rendelt el, azzal a magyarázattal, hogy vallási zavargásokat kell megrendszabályozni. Tény az, hogy az oroszok támogatása van a háttérben a minden társadalmi rendet felforgató akaró és a magántulajdönt el nem ismerő „bolsevista vallás” terjedése ugys látszik sok bajt fog még okozni az emberiségnek.

Az angol és orosz kormányok között fennálló minden nézeteltérés ellenére az angol iparosok küldöttsége Moszkvába érkezett, hogy az orosz kormányval gépek megrendelése céljából tárgyaljon. Drága étek, mézédés szónoklatok, sőt még pezsgő sem hiányzott az éhező orosz népmilliók diktátorainak terített asztalairól az angol kapitalisták fogadtatásakor. S az eredmény? Az orosz kormány 50 millió aranyrubel értékű árut vásárol — az utát Angliától. „Business is business”

Ugyanezen időben érkezik a távirat, hogy a trónjától megfosztott afgán király 30.000 emberrel Kabul főváros felé mene-

tel. A rövid jelentés nem tartja jelentéktelennek megemlíteni, hogy a felkelőket az orosz szovjet fegyverezte fel.

Ugylátszik Oroszország is eltanulta a béke „megvédésének” titkos útjait a háborúra és im perialista államoktól.

A kínai kormány a kanton tartományban egy felkelést sikeresen és gyökerében fojtott el. A kínai kormány katonai tanácsadója, amint a híradó mondja, Bauer német ezredes s így köny nyen érthető, hogy az angol hadvezetéség valószínűleg személyi változtatásokat fog kierőszakolni a kínai harctéren.

Az angol költségvetés körülbelül 90 millió dollár felesleget mutat fel. A jelenlegi kormány új vászrtások előtt lévén — ezt a kedvező alkalmat helyzetének megerősítésére szeretné felhasználni és esetleg adócsökkentésről beszél.

Régi taktika, hogy a választópolgárok szívéhez, azoknak zsebébe keresztül lehet legkönnyebben férkőzni.

A francia kamara 73 szótöbbséggel elhatározta, hogy a katonai egység elközbott és még eddig vissza nem adott 22 millió frank értékű vagyont az egyháznak visszaadja. Ez az engedékenység Mussolini nagy művére az egyházi államnak helyreállítására vezethető vissza, — melyet mintegy ellensúlyozásul szeretnének a franciák feltüntetni. A franciák fogcsikorgatva látják, hogy Mussolini hatalma napról napra nő a diplomáciában.

Jugoszlávia megszüntette a közoktatási, egészségügyi, földbirtok reform és posta minisztériumait. Csak nem jelenti ez azt, hogy a Délvidék bitörli nem fogják elrontani gyomrukat a magyaroktól — elkobzott földbirtokokkal? Mert hogy a „fejt” kulturájú Jugoszláviának nincs szüksége iskolákra és ezek szerint — miután már az irás-olvasási tudomány elterjesztésének reményét feladták — nem fizetődik ki nekik a posta: ez talán még érthető. **VESZELSZKY**

Épül a világ legnagyobb gátja

Megkezdődtek a Colorado folyó ugynevezett „Boulder” gátjának építkezései, melyet a világ legnagyobb vízduzzasztójának terveznek. A gát egy óriási vízterítályt fog körülöngni, amelynél nagyobb nincs a világon. A mesterséges, csatornázott tavak legnagyobbika mindeddig a Panama csatorna anyamedre: a Gatun Lake volt, amelynek vízterítalma négymillió acre-láb. Az új gát huszonhatmillió acre lábnyi medencét fog alkotni és körülbelül száz mérföld hosszú lesz. Egész bizonyosra vehető, hogy rövidesen városok fognak felépülni a partja mentén és gyorshajó közlekedés lesz ott, ahol ma, a pusztá sivatagnál egyebet nem láthat az ember...

Két magyar törzset találtak Indiában

A lelkes Julianus barát és a mártir halált halt Kőrösi Csoma Sándor óta a magyar tudósok közül állandóan akad valaki, aki a világ ismeretlen, vagy titkos részeire elmegy, hogy a magyar nemzet nyomait keresse. Gujard István, kiváló történész és régész, aki India belsőjében állítólag két magyar származású törzset is talált. Az egyik törzset „Madarnak”, a másikat „Mavaranak” hívják. Mindkettőnél a nyelvben kétségtelenül fel lehet fedezni a magyar eredetet. A két törzs a nagy népvándorlás idején vetődött el állítólag Indiába.

MAGAS A BARÁNY ÁRA

Az albertai Taber környékén gazdálkodó Green Albert farmer a közelmúltban 820 bárányt szállított keletre és összesen \$12,000 azaz fontonként 17 centet kapott.

Felakasztotta magát

Gajdos András 30 éves felvidéki honfitársunk, aki nemrég érkezett Kanadába, a Fort William-i rendőrszobában felakasztotta magát. Mult vasárnap hozták be a rendőrök Martin, Ontarióból, miután zavarosan viselkedett a martini állomáson és több esetben öngyilkossági szándékkal a vonat elé vetette magát, de a lassan tolató vonat még idejében befékezett.

A rendőrszobában azonban egy vizigyalan pillanatban nadrágszíjjal felakasztotta magát a cella ablakára, még mielőtt az orvosok megvizsgálhatták volna felkiállapotát.

ISMÉT KÉZREKERÜLT EGY-JÓMADAR

A torontói rendőrség elfogott egy winniegei születésű világot járt csavargót, akiről a vallatás során kiderült, hogy Északamerika egyik legügyesebb csirkefogója. A megrögzött betörő nem csak Kanada, hanem az Egyesült tek legtöbb nagy börtönét is kitépasztalta már és szerencsés mindenünnen kereket tudott oldani. Az utolsó két esztendő folyamán a Montanai állami börtönből, a vancouveri városi fogdából és végül a saskatchewan North Battleford elmeügyintézetéből szökött meg, mig most újra rendőrkézre került.

RADIÓÖSSZEKÖTTETÉS AZ ÉSZAKI ÉS A DÉLI SARK KÖZÖTT

Londonból jelentik: A Hobb-féle amerikai északsarki expedíció grönlandi rádióállomásának sikerült Byrd kapitány délsarki bázisának rádióállomásával összeköttetésbe kerülni és üzeneteket kicserélni. Ez volt az első eset, hogy a két sark tájkéről sikerült üzeneteket váltani. A két pont között a távolság több mint 20.000 kilométer.

A NAME

BY: MIHALY SZABOLCSKA**

Translated from the Hungarian by Prof. Watson Kirkconnell, M. A. of Wesley Coll. Winnipeg

In an old note I found it — The name my heart is keeping. No mourning-border bound it, But I fell to weeping. Ah, I fell to weeping!

The hopes of happy hours She wrote with heart up-leaping Her thoughts were sprays of [flowers — But I fell to weeping. Ah, I fell to weeping!

That signature should settle All sorrows into sleeping: Each stroke a soft rose-petal — But I fell to weeping. Ah, I fell to weeping!

No cry from her was riven, Only a promise sweeping, Only a sweet pledge given — But I fell to weeping. Ah, I fell to weeping!

EGY NÉV

IRTA: SZABOLCSKA MIHALY

Az oláh megszállás alatt élő költőnek ez a népies költeménye angol fordításban is megjelent.

A szegedi lapban Egy nevet olvastam. Gyászkeretben sem volt Mégis megsirattam; Mégis megsirattam!

Az, aki leírta, Vidáman írhatta. Virágfakadalon Járt a gondolatja ... Mégis megsirattam!

Maga az a név sem Nagyok a sirásra, Rózsaszíromból van Mindenik vonása. Mégis megsirattam!

Hir se volt, szó se volt Mellette se másról, Csak egy kézfogóról, Csak egy jegyváltásról Mégis megsirattam!

Egy örült rémtette

Belgrádból jelentik, hogy az olasz-jugoszláv határon fekvő Drenovi városkában egy fiatal körműves, aki már hosszú idő óta nem volt normális örlétségi rohamában megölte szüleit. A fiatal Kucsics körülbelül egy hét óta minden éjjel különös szerkesztési hölmin dolgozott. Amikor a szomszédok annak rendeltetéséről kérdezősködtek, Kucsics azt felelte, hogy árt készít szülei számára, akik legközelebb meg fognak halni. A gyilkosság elkövetése után a csendőrök a pincében találták meg Kucsicot, aki azzal szórakozott, hogy papírból kis hajókat fabrikált.

FUMAGVETÉS —

REPLÖGÉPRŐL

Az Egyesültek Csendes Óceán melletti államinak kopár mezőseit és kiirtott erdőseit újabb repülőgépről szórt fümmaggal vetik be és remélik, hogy még az idén nagy csorda marhát és sok juhnyáját tudnak az új módszerrel bevetett területen felhízalni.

gok az utnak asszonyostul, gye rekestül, mert azokat csak nem hagyhatom magukra, igaz-e, komámuram? Mondja csak, komámuram, tudna-e kend valaki jó vevőt szerezni a hazamra?

Írának a nyakába mászott a szive, még élelkeni is elfelejtett.

— Hogy tudnék-e, — csatant ki belőle, hogy megnyitott a torka, — tudok ám! Hogy ne is menjünk messze, itt vagyok én, la!

— Kend, komámuram, — ordít fel örömmel, — no, igazán szerencse, hogy megtalálkozunk, pedig ma el sem akartam jönni hazuról, mert reggel oláh pappal találkoztam. Kendnek nem is monok nagy árat. Ez-előtt öt éve tizezer lejért épített csak a lakóházat, de kendnek, mint komámnak, odaadom száz mássa buzáfért, mindenes-tül az utól ki egészen a sáncig.

— Száz mássaért adja — kiált föl örömtől pirosult arccal Irás, majd hirtelen elkomolyodik s az illendőség kedvéért fontos-kodva teszi hozzá, miközben a kalapját hátulokve a tarkóját vakargatja, — sok egy kicsit, sok. No, de legyen csak egy, hiszen komák is volnánk. Eb, aki megbánja! Itt van mindjárt egy mássának az ára foglalól, holnap akár be is mehétünk a városba szerződést írtni. Akarja kend?

— Hát hogyne akarnám! De az ádomást iguk meg még ma, — mondja Jeromos határozott hangon. Az ám, né! No, lássa csak, majd elfelejtettem. Mózsli fiam, ide gyere!

— Nem ugys, komámuram, — sólt kőbe Jeromos, — az ádo-

mást majd én tartom. Kend ugys kevés pénzzel marad, ha engem kifzet. Hozzám gyere Mózsli! — azzal felvette az asztalról a foglalóba adott bankót, — Nesze, ezt én adom. Amíg benné tart, gondoskodj róla, legyen mit igyunk.

A két jó koma összeölekezett — Komámuram, édes, jó komámuram, — rebegi Irás, — kend mindig derék, becsületes ember volt. Ugy sajnálom, hogy elmegy innét.

— Kendnek is nagy „becsüje” volt előttem örökéti. — suttogja Jeromos.

Mózsli ezalatt megrakja az asztalt üvegekkel, poharakkal. A komák tehát hozzáálltak az áldomáshoz. Hosszu köszöntök süri kortyok után újra Irás lép beüle a csendbe.

— Mondja csak, édes komámuram, hány „szakaszos” is az a kend háza, vagyis már, hogy az enyém?

— Az az, a kendé, — feleli Jeromos torokkösörülgetve. — Hát van benne konyha, tiszta szoba, kamra. Mellette meg is-tálló, csűr, megkövetem, sertés-öl, ahajt még tyukól is.

Irás megint elérzékenyedett. — Mindig mondtam, hogy kend a legokosabb ember a fahuban. Olyan rendes még a beszéde is, mint a papé, ha nem különb.

— Kend is jobban oda fog ileni a „nagysorra”, kedves komámuram, mint az aljba. Kocincintanak.

Eközben megnyílik az ajtó, bejő rajta Fodor Illés, meg Tusa Gerő.

Irás örömben odavonja őket is az asztalhoz, aztán elmondja

nekik a vásárt, hogy könnyítsen a keblét majd fölvető boldogságán.

— Száz mássaért vettem, — hadarta büszkén, — bizony, bizony elég sok — adtam érte, de immár hadd maradjon ugys!

Fodor rácsudálkodik Tusára, ez viszont, azután mind a ketten Jeromosra, meg Irásra. Ugy látszik, mintha azon törnék a fejüket, hogy tulajdonképpen melyik nek is ment el az esze.

— Ugy bizony, — nagyolta Irás a szót, — ennyit adtam komámuram Jeromos portájáért, az utól egészen ki a sáncig. Holnap már megyünk is írás csináltatni. Igy van-e komámuram, Jeromos?

Az ráhagyta, hogy ugys van.

— Az utól a sáncig, — dörmögi Tusa Gerő, Jeromost vizsgálva, — nem jól van ez a vásár Irás uram!

— Hiba lesz benne, — veti hozzá Fodor, könyökére támaszkodva, — magam is ugys vélem, mert két sánc is van ott.

— Igy osztán nem igen érted-dők, melyikről megen a vásár, — okosodik Tusa.

— Hát melyikről menne másról... a hátulsóról, a vizes sáncról!... Csak nem a ház előtti... Itt megakadt Irás és nagyot nyelt.

De biz arról, mert ha Jeromos uram mondja, akkor én csak igy érthetem. Vagyis kend csak az utól a ház előtti sáncig vásárolt — Vagyis, hogy kendnek is kiverte az eszé Jeromos, mint a litényi oláhét, — kapcsolja a beszédet Fodor.

Irás szemé előtt megjelent a sánc, melyet minden szó szélesebbre vágott. Majd egyre job-

ban hasadt a mélye, végül szédítő szakadék lett belőle. Érezte, hogy lába alatt omlik a föld s görcsösen kapaszkodott az ivó asztalába. Aztán összeszedte magát, tekintete Jeromosra fordult, de azon már nem látta a nagy becsületet, mit az imént ugys magasztalt.

Fölállt a helyéről, odahajolt Jeromoshoz és rekedt hangon kiáltja:

— Igaz-e, Jeromos? Ez kajánul mosolyog: — Kend azt hiszi, hogy másnak is csak olyan kurta esze van, mint kendnek?

Még jóformán be sem végezhette mondanivalóját, mikor valami nagyot csattant. Nyomban rá Jeromos feje is féloidalt bilent. Jött volna a többi is, de lefogták Irás idejében.

— Eresszenek! — ordított vérbenforgó szemekkel, — megölöm azt a kutyát. Jaj, a pénzem, a mássa buza árat! Mózsli, add vissza a pénzemet. Jaj, megüt a guta!

Jeromos ezalatt helyreigazította a fejét és minden harag nélkül kiáltotta a tétovázó Mózsli-nak: — Mózsli, a pénzt én adtam neked, azzal én parancsolok!

Irás csak jajgatott tovább. Fodor nevetni szeretett volna, Tusa nemkülönben, de a pofon mília nem lehetett. Előbb ezt az ügyet kell valahogy rendbe szedni.

— Jeromos uram csak megtréfálta Irás uramat, — kezdte Fodor, — ezzel ugyan nem vétett.

— Az ám, de elvette a mássa buza árat. Itt a hiba! — vetette ellene Tusa.

— De együtt akarták meginni, hát ezt a hibát jóvá tette ö-kigyelme.

— Jól mondja kend, — hagyta rá Tusa. — Igy osztán Jeromos uram tiszta.

— Irás uram mindazonáltal pofon vágta Jeromos uramat — folytatja a pört Tusa.

— Azt bizony nem tette jól ö-kigyelme, akárhogy is forgatjuk a dolgot.

— Nem marad más hátra, mint azt is valahogyan elközösíteni, akkor aztán szent lesz a béke esmég.

— Az lenne az igazság, — bólogatott Fodor is.

— Eszerint kend, Jeromos uram, adja vissza a pofont Irás uramnak, — mondotta ki a szentenciát Tusa.

— En igen, — feleli Jeromos élénken, — de mit szól hozzá komámuram, Irás?

Irás, akit a tárgyalás teljesen meggyőzött, belenyugodott az ítéletbe: — Legyen, ott egye meg a fene!

Ezután következett a második csattanás, ikerpárja az elsőnek. Csakhogy ettől az Irás feje billent félre.

Hanem azért meglett a békeség.

Jóval félét után, amikor Mózsli már régen jelentette, hogy a pénzből kifogyott az erő, fölkeredtek mind a négyen. Irás koma összeölekezve Jeromos-sal, egymást újra erősen becsülgetve, hazafélt ballagtak.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

Önkéntelenül úgy van az ember, hogy a kapcsolatokat mélyíteni szeretné és erősebben dobog a szíve, ha valamilyen formában előbukkan, előkerül valamilyen emlék, ha homályos is. Ha Kanadának olyan helyén mázskál valaki, ahol nincsenek magyarok és hirtelen magyar szó üt meg a fülét, felkapja a fejét s boldog, hogy élvezheti a magyar szót egy pillanatra.

Ami Amerikával vagy Kanadával kapcsolatos, az én lelkemet is mindig megfogja. Ha az ujságban Kanadáról szó esik, mohón vetem magam a híre és valahogyan közösséget érzek ezzel az országgal, pedig csak kétszer jártam be hatalmas síkságait és érdekes vidékeit.

Két hétre elhagytam Magyarországot és egy kicsit Németország és Ausztriában csavarogtam. Mintha Kanadában jártam volna. Ugyanazok az események történtek meg velem, mint ami most egy esztendővel ezelőtt fordult elő. Az Egyesült Államokban már tavasz volt, amikor meglátogattuk Kanadát, mint ha visszatértünk volna a télbe. Amikor most Pestről elindult a vonatunk, véletlenül éppen a napsugár melegített, viszont Németországban, majd Tirolban erősen kellett fűteni a szobákat és közvetlen közelből a hávasok néztek le ránk, mintha csak Calgary vidékén járnánk s a Rocky Mountains ormai pudorozta volna be a hó.

Ezek csak hangulatok. De volt valami, ami igazán Kanadát juttatta az eszembe. Münchenben meglátogattuk a növénykertet. Amit a németek rendezésben produkálni tudnak, az igazán utólréteget. Egy rövid félóra alatt világrészeket lehet bejárni. A tropikus növényvilág csodái elevenednek meg. A melegházakban pálmák kuszták a magasba, kávé, tea-fültvények érdekességét figyelhettük meg, az őserdő színpompájából lopnak ide valamit mutatónak. Magában a kertben egy sátra valahogyan olyannak tűnik fel, mint amikor gyermekkorunkban az óriás lábára huzta a hémérföldes csizmát és hipp-hopp egy szem pillantás alatt egyik országból a másikban termett. Minden fa, valamennyi növény alatt kis tábla. Ott van a neve és az az ország, ahonnan idehozták. Olaszország, Franciaország, Kína, Japán, Ausztrália, Amerika különféle vidékei, egymásután vonulnak el.

A legszebb rész ebben az időszakban éppen a fenyők világa volt. Mindenki mesélt, hogy tavasszal és nyáron pompázik, illatozik az egész kert, most azonban életet mintha egyedül csak a fenyők képviseltek volna. Szinte öntudatlanul arra felé megy mindenki.

És ebben a pillanatban Kanadában jártam. Megvallom őszintén, Kanadában nem is vettem észre, hogy ennyi, ilyen sokféle fenyő létezik. Ennek ilyen a formája, a másiknak egészen más és hosszú-hosszu percekig nézegettük. Mindegyik alatt a cédula. Kanadának erről vagy arról a vidékéről hozták, itt vagy ott nőtt fel, csupán a német tudásvágy és szorgalom ásta ki Észak birodalmában és hozta ide a hatalmas erdőkből az egyetlen árva fácskát.

De még ezzel sem volt vége. Mesterséges hegyet építettek, amelyre kacskaringósan fut fel az út. Itt megint sok kana-

dai emlék. Rengeteg zuzmó, moha, olyan apró növények, amelyeket eltíporunk anélkül, hogy figyelmet pazarolnánk rájuk. Itt mindegyik mellett ott van: honnan hozták, mi a jellegzetes hazája és minduntalan ismétlődik a név: Kanada, Kanada.

Igy jártam én Kanadában kedves Mister, még a télbe felejtkező tavaszi napon, München városában, München városának csodaszép növénykertjében ...

PAIZS ÖDÖN.

KANADAI ALMA AZ ÓHAZAI PIACON

A termelés és kereskedelem súlyos válságokkal küzd, állandóan új piacokat keres, hogy terményeit elhelyezhesse. Azzal kapcsolatban, hogy egyre több magyar keres és talál Kanadában új hazát, sok szó esik nálunk arról a nagyszerű lendülettel előretörő országról és bizonyos termelők és kereskedők agyában egyre sürűbben fordul meg a gondolat, hogy meg kellene ki-sérelni a magyar föld, a magyar ipar termékeinek Kanadában is piacot szerezni.

Tulajdonképpen nehéz dolog Magyarországból Kanadába exportálni. Mezőgazdasági terményre nincs szükségük, mert hiszen amit mi szállíthatnánk, az ott is megterem és ipari termékek szempontjából azért szintem reménytelen a helyzet, mert hiszen ott van Kanada tözsomszédságában az Egyesült Államok, aminek fejlett iparával mi még akkor is nehezen versenyeznénk, ha volnánk közel és ók szállíthatnánk távolról, nemhogy most, amikor a mi árunkat terheli óriási szállítási költség, míg az Egyesült Államok áruai a szomszédságból kerülnek Kanadába. De a kivitelre éhes kereskedelem nem hagy egyetlen kísérletet se kiaknázatlanul és igen megpróbálja a lehetetlent: magyar árukat Kanadában elhelyezni.

A magyar kereskedők érdekképviselete számotart minden kivitelre irányuló törekvést úgy, hogy a külkereskedelmi ügyek intézőjétől kaptunk felvilágosítást arról, hogy milyen kísérletek történtek eddig Magyarországon és Kanada közötti kereskedelmi kapcsolat megindítására.

Ami a magyar behozatalt illeti, egyre fokozódó mennyiségű nyersfoszfátot kapunk évről évre Kanadából. A műtrágya használatának további emelkedésével pedig ez a nyersfoszfát mennyiség is lépést fog tartani, mert hiszen ez a műtrágyának egyik legfontosabb alkotórésze.

Hoznak ezenkívül almát, és kisebb mennyiségben más mezőgazdasági terményt is hozzánk Kanadából. Kanadai megjelöléssel ezek közül a téli alma kerül piacra, úgyhogy ma a kanadai alma már népszerű és elterjedt gyümölcs Magyarországon vásárcsarnokaiban.

Ami már most a magyar áruk kanadai elhelyezkedését illeti, egyelőre még csak kísérletekről számolhatunk be ezen a téren. A kísérletek két irányban indultak meg, gyapjuszövetet és gyógyszert igyekszünk Kanadába szállítani, ennek a két nagyszerű fejlődésnek indult magyar iparágunk Ameriká észak részében piacot teremteni. Mindkét kísérlet egészen új keletű. Az 1927 évi külkereskedelmi statisztika még nem emlékszik meg Magyarországról hozott áruiról, de múlt évben már ment ki gyógyszer is, szövet is. Egyelőre mindkettő kísérlet, tapogatózás, hogy lehet-e ezen a téren valamit csinálni.

Olyan kis mennyiségekkel se repel ez a két kivitel is a külkereskedelmi statisztikában, hogy valószínűleg nem is hivatásos kereskedőknek jutott eszébe ezeknek a magyar cikkeknek kint piacot keresni, hanem kanadai magyarok próbálják ezzel jövedelmüket szaporítani.

Több kanadai magyar irt pesti cégeknek, hogy küldjenek próbacsomagokat, majd megpróbálják — hátha lehet üzletet csinálni. A gyárak természetesen örömmel vállalták a kísérlettel járó rizikót, mentek a postacsomagok és, hogy milyen eredményt dolgoztak honfitársaink, azt azonban majd csak a jövő mutatja meg.

A legjobb cikk bevezetéséhez is idő kell és nem szabad a szállítónak még attól sem visszaradni, ha az eredmény eleinte gyenge is. A magyar gyapjuszövet és a magyar gyógyszeripar kétségkívül az európai piacon olyan kiváló helyet foglalnak el, hogy igazán alkalmasnak arra a szerepre, hogy megkedveltesse-

a magyar iparcikket Kanadában, zenek a magyar föld, a magyar és barátokat, vásárlókat szerez: munka termékeinek.

Hétről-hétre

Az áprilisi tél tovább tart. Ez a héten minden volt: havazott, esett az eső, havas-eső sze mezett, most pedig melegen süt a nap, szinte furcsa olvasni az ujságokban, hogy New Yorkban hóhullám van, amikor Bécs valóságos hótakaró alatt nyugszik Berlinből fagyhullámot jelentenek, Bukarestben szintén erős havazás volt. Mindenki attól tart, hogy ilyen körülmények között nyarunk se lesz és a szeszélyes időjárás tovább fog tartani.

A képviselőházban a közigazgatási reform tárgyalása folyik. Szenvedélyes viták peregnék le. Az ellenzék a régi ősi vármegye jogairól beszél, a kormány részéről pedig a közigazgatás egyszerűsítését propagálják. De nemcsak ebben a kérdésben szállnak síkra az ellenfelek, hanem a kartell törvény tervezete is nagyon izgatja az egyes érdekelteket. A minisztertanács már elfogadta a kartell törvényt és Zsitvay Tibor igazságügyminiszter nyilatkozott is róla. Elmondotta, hogy ezidőszent kartell-törvények az Egyesült Államokban, Kanadában, Németországban és Norvégiában vannak, nálunk eddig még korlátozás nem volt ilyen irányban. Azt akarják keresztülvinni, hogyha két vagy több személy azért egye-

sül, hogy közszükségleti cikkek

termények és nyers anyagok árát mesterségesen állapítsa meg a közönség érdekét biztosító szabadszerenyt korlátozzák, úgy az ilyen megállapodásokból származott igényeket a bírói általomtól ki fogják rekeszteni. A kartelleket össze akarják írni, nyilván akarják tartani, a titkos kartellekkel szemben is fel akar lépni, nehogy azok az életet még jobban megrágrítsák.

Lesz öt pengős és két pengős ezüst pénzünk. A pályadíjat Weisz Pál nyerte. Az első lapon dicsőfényben áll Hungária és ott van az értékmegjelölés, másik lapon az ország címere látható.

Rothermerének Nagy Elek volt vatikáni követ szobrát akar emelni Sopronban. Rothermere táviratban köszönte meg a figyelmet és azt írja, hogy nem tud elképzelni helyet, amely ilyen emlék számára alkalmasabb volna, mint Sopron városa, amelynek visszakerülését igazában az első lépésnek kell tekinteni Magyarországot visszaállítására.

A régi időknek egyik érdekes tanuja költözött el az éjök világából. Bathány Lajos keresztlány, Németh Jánosné, aki 93 éves korában meghalt. Apja a Bathány család várnagya volt. Az asszony 12 éves korában szemtanuja volt az osztrák had-

KANADA GAZDAG!

IGEN, Kanadában fellelhető mindaz, ami egy országot gazdaggá tesz: mérhetetlen termőföldek, hatalmas erdőségek és gazdag bányavidékek.

Ön munkával és takarékos-sággal Kanadában meggazdagodhatik, miután itt a természet gazdagsága és a törvény védő hatalma ezt elősegítik. Azt a pénzt, amit Ön meg óhajt takarítani ne tartsa a ruhájában, s ne rejtse el máshová. Ha ezt teszi elveszitheti. Senki másra ne bizza a pénzét, csupán egy nagy bankra. A Canadian Bank of Commerce, Önt teljes egészében megvédi a károsodástól, még kamatot is fizet, pénzt bármikor visszazárja Önnek, ha arra szüksége van.

A Canadian Bank of Commerce egyuttal utánajár, hogy az a pénz, amit Ön rokonainak vagy barátainak hazaküld, pontosan legyen kifizetve.

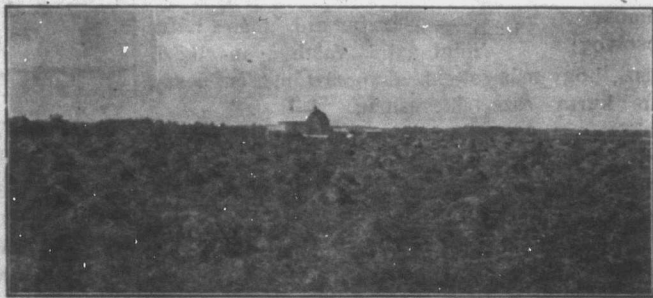
A Canadian Bank of Commerce bármelyik fiókját utján olcsón és gyorsan utalhat át pénzt a világ bármely részébe.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

Capital Paid Up . . . 24,823,400
Reserve Fund . . . 24,823,400

Telepítési,
bevándor-
lási enge-
délyek.

Hajó-
jegyek
Pénz
küldés

"PANNONIA"

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296, Main St.

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK - HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉS

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosításért azonnal irodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokkal vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKSEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZANTASSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FELTÉRMEK TÖRLESZTÉS.

Kanadai Magyar Szövetség
CANADIAN HUNGARIAN ASSOCIATION

Alakult 1928 február 1-én.

A Szövetség célja: a kanadai magyarság anyagi és erkölcsi boldogulását elősegíteni, segítyre szorulóknak védelmet nyújtani, a megtevé szervezete fejlesztésével és újak létesítésével a magyarság szervezését előmozdítani és általában a magyarság Kanadába való beilleszkedését elősegíteni.

TAGJAINAK, BIZTOS BETEGSEGÉLYEZÉST ES HALALESETI SEGÉLYT NYUJTSZ ALACSONY HAVI, VAGY TÖBB HAVI ELŐRE FIZETENDŐ ILLETEK ELLENÉBEN.

BEÁLLÁSI DIJ NINCS - ORVOSI VIZSGÁLAT NEM KÖTELEZŐ!

KÉRJEN BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST.

Központi titkár:
N. ISTVANFFY MIKLÓS.

Központi iroda: WINNIPEG, MAN. 180 GOOD STREET.

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉGET ERDEKLŐ BÁRMILYEN NEKERESÉS A KÖZPONTI IRODÁBA KÜLDENDŐ.

PÉNZ ÁTUTALÁST NAGYON JUTANYOS ÁRON JÓTÁLLÁS MELLETT ESZKÖZLÖK.

HA MÉG NEM KÜLDÖTT VOLNA ALTALAM, UGY KÉRJEN TÖLEM ÁRJEYZÉKET ES GYÖZÖDJÖN MEG. HA CSALÁDJÁT AKARJA KIHÖZATNI, VAGY FÖLDET AKAR VENNI KERESSE FEL A LEGRÉCIBB MAGYAR IRODÁT.

KONYHA FERENC, közjegyző
BOX 514. YORKTON, Sask.

Mi kapható A PANNONIANÁL

296½ Main St. Winnipeg.

GRAMOFON LEMEZEK

DOHANYOK. KÖNYVEK

PIATNIK-féle játszó KARTYA.
Csomagonként postán 75 cent.

KOTANYI SZEGEDI ÉDES-NEMESPAPRIKA
Ara fontonként, szállítási költséggel \$1.25

KEDVEZMÉNY AZ ÚJBEVÁNDORLÓKNAK

Az újhazába való megérkezésük alkalmából szívből köszöntjük ebben az esztendőben érkezett honfitársainkat és ezáltal tudatjuk, hogy részükre is biztosítjuk a Kanadai Magyar Ujság kedvezményét, azaz egy hónapig megküldjük címükre az ujságot teljesen INGYEN, ha az alanti szelvényt hozzánk postán beküldik.

Kanadai Magyar Ujság 296½ MAIN ST. WINNIPEG MAN.

Sziveskedjenek címre ..... (név)

..... (Posta Box szám, vagy kinek a címén)

..... (város és tartomány) egy

hónapig teljesen ingyen megküldeni a Kanadai Magyar Ujságot.

Kanadába 1929 ..... hó .....-n érkeztem

a ..... hajóstársaság ..... gőzösével.

HIVJUK FEL UJKANADÁS TESTVÉREINK FIGYELMÉT A KANADAI MAGYAR UJSÁG KEDVEZMÉNYERE!

HIRONS-COUPLAND SILVERWARE LTD
Fort St. 201, WINNIPEG, Man.

Kelyhek
Rózsafüzérek
Feszületek
Szobrok
Imakönyvek
Gyertyatartók
Ezüsttárgyak
Templomok
Bucsu és
Esküvői ajándékok.
Kopott arany és ezüstartárgyak rendezése.
IRJON MAGYARUL!

"PÉNZ VISSZA" garancia-levél minden zsákban

A Robin Hood lisztet Kanada legjobb malmai őrlik Nyugat-Kanada legjobb búzájából, ezért a legjobb a

Robin Hood FLOUR

sereg budai bevonulásának és a vár visszavételének.

Mégis felépítik az új Rókus-kórházat. A régi Rókus kórház már teljesen elavult. Minden oldalról sürgetik, hogy új kórház létesüljön. A főváros közegészségügyi bizottsága is foglalkozott a kérdéssel és úgy döntöttek, hogy a Tisza Kálmán téren építik fel és az egész telket, ahol most a gázművek állnak, erre a célra használják.

A hadirokkantak számára menhelyet akarnak építeni. A hadirokkantak az egész országban szervezkednek, de legerősebben Budapesten mozgolódnak. Minden kerületben külön-külön szervezkednek és felvetik azt az eszmét, hogy a munkaképtelen hadirokkantak számára menhelyt állítsanak fel. hivatatos körök nagyon méltányolják ezt a kérdést

asszony holttestét, akinek a fején a halálós ütések nyomát megtalálták. Ifj. Almási Ferencet beismerő vallomása után, amelyben kijelentette, hogy nem előre megfontolt szándékkal, hanem szovaltás következtében ölte meg anyját, letartóztatták és be szállították a miskolci ügyészség fogházába.

leértve a nőket és gyermekeket is. Ez többet tesz ki, mint egy évi állami költségvetési kiadás, ami végzetes veszedelmezt jelent.

— Bukovinát is éhínség fenyegeti. A besszarábiai éhínség leküzdésére a Maniu kormány tudvalevőleg egy német céggel meg egyezést kötött, hogy ez-lássa el gabonaneművel az éhező besszarábiai lakosságot. Most Pohoata szucsavai képviselő bejelentette a parlamentben, hogy a német cég a szállítási tarifák megtakarítása végett; a szükséges gabonaneműket nem az ország oly részén szerzi be, ahol bőven vannak raktárak, hanem a besszarábiai inséges vidékhez legközelebb fekvő Bukovinában vásárolta, s ezzel Bukovinát fosztotta meg a gabonaneműektől, amivel kapcsolatban már a bukovinai éhínség jelei veszedelmesen jelentkeznek.

Hirek Nagymagyarországról

BIHAR MEGYE

— Egy tanítónő felakasztotta kislfiát, levágta a fejét, aztán a kutba ugrott Szalárdról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Szalárd községben, melynek részletei minden képezeletet felülmulnak. Özv. Takács Sándorné szalárdi tanítónő 6 éves Sándor nevű fiát először felakasztotta, azután egy éles késsel levágta a fejét. Rémes tette után fekete ruhába öltözve beleszórt a kutba. Takács Sándorné előkelő családból származott és Nagyváradról került Szalárdra. Férje halála, majd az áthelyezés veszélye buskomorra azután iszákossága tette a szerencsétlen tanítónőt, aki előre megfontoltan készült a gyermek gyilkosságára és az öngyilkosságra. Egy napon Takács Sándorné különös idegesség jele mutatkozott és nővérét, aki a ház körül segédkezett késsel kergette ki a szobából, úgyhogy az a szomszédokba menekült és ott töltötte az éjszakát. Ez alatt követte el Takácsné a borzalmas gyilkosságot. A kis fiút először felakasztotta, aztán vágta le a fejét többel egy vadonatúj konyhakéssel. Utána felvette ünneplő ruháját és belevetette magát a hét méter mély kutba. Holtan huzták ki reggel a házbeliek.

az öngyilkosságról értesítették a mentőket, akik Rác Istvánnét a közkórházba szállították. A közkórházban Rác Istvánné a detektíveknek kijelentette, hogy ha mégis életben maradna, a legelső alkalommal Ismét öngyilkosságot követ el, mert tovább élni nem akar.

BORSOD MEGYE

— Meggyilkolta az anyját. Sajócséhről jelentik: Bestiális anyagyilkosság történt a Miskolc közelében lévő Sajócséh községben. A gyilkosságnak Almási Ferencné 68 éves jómódú gazdálkodó asszony esett áldozatul, akinek harmincöt esztendő fia gyilkolt meg. A gyilkosság a lakáshoz tartozó csűrben történt, ahol ifj. Almási Ferenc vasdorronggal öt halálos ütést mért édesanyja fejére. A szerencsétlen asszonyt az ütések nyomában megölték. Az anyagyilkos fiu ekkor a holttest szalma közé rejtette és így cipelte az egész udvaron keresztül a kutig, ahova beledobta. A gyilkosság után felment a szőlőhegyre és egész nap ivott. Mielőtt eltávozott, a lakást teljesen nyitva hagyta. Később azután néhány barátjával lejött a szőlőhegyről és azt mondta nekik, nem tudja, hol van az édesanyja. Hiába való keresés után felverte az egész falut, mindenkitől megkérdezte, nem tudják-e, hova tűnt el az anyja. Miután hosszas keresés után sem találták meg, Almási Ferenc, mintha véletlenül tenné a kúthoz lépett és kijelentette, hogy a kutban látja az édesanyját. A falubeliek aztán ki is emelték az öregasszony holttestét a kutból. A faluban azután szárnyrakeltek a pletykák, amelyek szerint az öregasszony nem követelt el öngyilkosságot, hanem a fia ölte meg. A faluban ugyanis tudták, hogy ifj. Almási Ferenc az apai mintegy harminc hold földnyi örökségét és házrészét már régen elverte és most már állandóan pénz követelt az anyjától. Ezeknek a pletykáknak az alapján terelődött a gyanyu Almási Ferencre. A vizsgálóbíró jelenlétében fel is boncolták az öreg

ZEMLÉN MEGYE

— Elégett egy öt éves kis fiu Taktaszada községben súlyos szerencsétlenség történt a közelmúltban. Vadász Vilmosné öt éves gyermekét felügyelet nélkül hagyta a lakásban s átment a szomszédokba, hogy fontosabb ügyet elintézzék. A gyermek a tüzhöz ment és addig játszott, amíg ruhája tüzet nem fogott. Az öt éves gyermek súlyos égési sebbele négy nap múlva meghalt. A bíróság a gondatlan anyját súlyos enyhítő körülmények figyelembevételével 8 nap fogházra ítélte, de az ítéletet fel függesztette.

— Mérhetetlen szeszfogyasztás Jugoszláviában. Az egészségügyi minisztérium elkészítette Délslávia alkoholfogyasztási statisztikáját. Ezzel kapcsolatban Popovics egészségügyi államtitkár nyilatkozatot adott le a sajtónak. Nyilatkozatában elmondja, hogy a Délslávia államban évenként átlag több mint 75 millió gallon kimért és 40,000 gallon palackos bor, 20 millió gallon sör, 6 és félmillió gallon pálinka és egymillió gallon likör és konyak fogy el. Ez körülbelül 7 milliárd dinár kiadást jelent, vagyis minden lakosra 555 dinár évi alkoholkadás esik, be

ORVOSNAL

— Körülbelül mennyi idő alatt tud engem kigyógyítani doktor ur?
— Isten segítségével négy hét alatt.
— És anélkül?

INGYEN GILLETTE BOROTVA

minden \$1.45 rendeléssel garantált Gillette borotvapengék sok pénz takarítanak meg. Küldjön \$1.45 30 pengéért vagy 55 centet 10 pengéért szállítással.

CO-OPERATIVE TRADING CO.
54 Aikins Bldg. Winnipeg, Man.
Vizszontelárusítóknak nagy árkedvezmény!

A legrégebbi gőzhajójárat Kanadába 1840-1929

Most az ideje, hogy családja, rokonai és barátainak Kanadába való kihozatalára előkészületeket tegyen.

Irjon a Cunard Vonalnak saját anyanyelvén. Kimerítő és díjmentes utbaigazítást fog kapni és a szükséges okmányok beszerzését ellintézzük.

A Cunard Vonalnak az összes európai országokban van irodája, melyek az Ön családjának, rokonainak és barátainak mindenben segítségére lesznek.

Ha családtagjainak pénzt óhajt Európa küldeni, azt a legjutányosabban a Cunard Társaság eszközli.

Irjon a CUNARD HAJÓS TÁRSULAT címére!

Cunard LINE

Vegyük hajójáratunk, küldjük pénzülnet

KELEN SANDOR

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
Cor. Bay & Wellington Sts. TORONTO, Ont.
230 Hospital St. MONTREAL, Que.

1005 City Hall Avenue, Montreal, Que.

MACDONALD'S Fine Cut

Aki maga sodorja cigarettáját
— az jobb dohányt nem talál

Minden csomag dohányban
ZIG-ZAG
Cigaretta Papir ingyen

GYÜJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

CSÁVOSSY JÓZSEF ÁTVETTE A SZÖVETSÉG ELNÖKSÉGÉT

A KÖZPONTI TITKÁR NYILATKOZATA A SZÖVETSÉG INTÉZŐ-
BIZOTTSÁGI GYÜLESESRŐL

A Kanadai Magyar Szövetség Központi titkára Albert Körutjáról Winnipegre visszatérve a következő nyilatkozatot adta le a sajtó részére a Központi Intézőbizottságnak Calgaryban megtartott gyűlésén történetekről:

A Szövetség vezetőségének Calgaryban tartott gyűlése az egyik legfontosabb mozzanata volt a Szövetség történetének, amelyen habár nem volt teljes számban jelen a vezetőség, de azért minden tartomány képviselve volt az értekezleten. Magyarországi utjáról visszatért Csávossy József az alkalommal vette át a Szövetség vezetését és megnyitó beszédjében lefejtette az elnöki programot, amely teljes megalapozással töltötte el a vezetőség jelenlévő tagjait és kétségtelen, hogy Kanada magyarsága kivétel nélkül megalapozással fogja azt magáévá tenni.

Minden tehetségemet látva fogom vetni, hogy Kanadában élő véréink érdekét minél nagyobb mértékben elősegítsem. — mondta az új elnök — és hogy ezt a célt minél nagyobb mértékben meg tudjuk közelíteni, elsősorban szükséges, hogy minden igyekezetünkkel oda hasunk, hogy a személyi ellentéteket megszüntessük, miután az egyéni érdekek kapcsolásával az általános érdekek előtérbe jutására kell törekednünk.

A Szövetség elnöke továbbá kijelentette, hogy a sajtó támogatása nélkül a Szövetség céljait nem lehet megvalósítani és ezért fontos, hogy a kanadai magyar sajtó teljes mértékben belekapcsolódjék a Szövetség mozgalomába és arra kell törekedni, hogy a Szövetségnek magának legyen sajtóorgánusa.

A Szövetség ezévi legfontosabb programjává a taggyűlést jelölte meg, amelyhez segítő kezet fog remélhetőleg minden hazafiasan érző kanadai magyar nyújtani és amit eredményessé fognak tenni az elmúlt évben elért eredmények: a Szövetség pártatlan álláspontja és pártatlanul előnyös betegséggyógyászati és életbiztosítási terveze.

Ugyanakkor amikor nagy súlyt kell fektetnünk a Szövetség céljai

gyakorlati alkalmazására továbbra is minden eszközzel a Szövetség szervezetét fel kell használunk a nagy nemzeti eszmék érdekében. Minden alkalommal hangoztatunk és ismertetnünk kell a magyar faj kiváló tulajdonságait, a magyar nép hivatását és fontos szerepét a világ történelmében és a Szövetség útján szorosabb kapcsolatot kell létesítenünk a Kanadában és a világ többi részén élő magyarok között.

Szabó György és Istvánffy Miklós, mint a Szövetség tisztikarának második éves tagjai ismertették a Szövetség első éve alatt kifejlesztett munkakörét, amelynek eredményeképpen az értekezlet határozata emelte, hogy a Szövetség 1928 évben követett munka programot fokozottabban mértékben a jelen évben tovább viszi.

A gyűlés alapszabályellenesnek minősítette a február 12. iki Központi Intézőbizottsági gyűlésnek a központi titkára vonatkozó határozatot és azt hatályon kívül helyezte.

Az értekezlet jóváhagyta azonban a társelnöki értekezlet azon határozatát, egy sajtóbizottság létesítésére nézve, amelynek tagjai Tatter Vilmos, Dr. Jánossy István és Szabó György lettek. Az elnökön és titkáron kívül a pénzügyi bizottság tagjai Kovács János, Konyha Ferenc, Szabó György és Fleischacker Frigyes lettek.

Az értekezlet teljes elégtételt adott a Központi titkárnak a Cautours ügyből kifolyólag ért támadásra nézve és a Szövetség ellen beadott feljelentés ügyében az Intézőbizottság a titkári álláspontja mellett foglalt állást és eljárást a Szövetség hatáskörébe tartozónak minősítette.

Végül az értekezlet jóváhagyta az a február 12. iki Központi Intézőbizottsági gyűlés határozatát, amely takarékossági szempontból megszüntette a fizetési Központi titkári állást és felhatalmazta a titkárt, hogy tárgyalásokat folytasson egy oly megfelelő személy alkalmazására nézve, aki a központi titkári ellenőrzése mellett a központi iroda teendőit ellátja. Ugyanakkor kimondta, hogy a központi irodát a lehető legrövidebb idő alatt

visszahelyezi a város üzleti negyedébe. A központi titkár e javaslat indokolására felhozta, hogy ez a megoldás nagy anyagi terheket fog levenni a Szövetség vezetőségének válláról és kevesebb költséggel még nagyobb aktivitást fog a Szövetség szervezete ki fejtetni. A fizetési titkári alkalmazásával túlságosan sok jogosulatlan ügyet terheltek meg a központi irodát a múltban, míg ez a teher a jövőben a helyi vezetők között fog részben megoszlan. A központi iroda fontosabb ügyekben sokkal pontosabb kiszolgálást lesz képes nyújtani és nem lesz kötelezve arra, hogy a Szövetségben kivülről segélyezését más alkalmazók vegyék, mint amikor azt az iroda elfoglaltsága engedti. A szervezetre nézve ez a megoldás csak előnyös lehet miután így a vidéki utazások megszűnésével sem fog megakadni az összeköttetés a központ és a helyi szervezetek között.

A központi titkár azon véleménynek adott kifejezést, hogy ez a megoldás a Szövetség kladásait egyhármadára le fogja szállítani és az elmúlt hónapokban tapasztalt természetes fejlődésből itélve nemcsak a folyó kiadásokat fogja fedezni, hanem a múlt évi hiány fedezésére tett önkéntes megajánlásokat is tisztáznai fogja az év végéig.

A gyűlés lezajlása után a központi titkár meglátogatta az edmontoni, calgaryi, leithbridgi, milk-riveri, taberi magyarságot majd Regina és Békeváron keresztül visszatért Winnipegre.

KÖZOKTATÁSI „REFORM” A FELVIDÉKEN

A közoktatás átszervezése ügyében Prágában előkészítő tanácskozást hívott össze a cseh kormány, melyre százöttszáz szakértő kapott meghívást.

A Felvidékről azonban csak három tanférfiut hívták meg, az Erdős Kárpátokból pedig egyetlen sem. A szaktanácskozás ilyen körülmények között nem lehet tárgyilagos és a Felvidék joggal néz eléje gyanakvással, annál inkább, mert a közoktatási miniszter tót és mégsem tartotta szükségesnek, hogy több tanerőt hívjon meg a nemzetiségi vidékekről, sőt a magyarokat teljesén kihagyta.

AGYUVAL SEM TUDTA

AGYONLÖNI MAGAT

Párisból jellemtik: Oissel községben egy munkás nem minden napi módon kísérelt meg öngyilkosságot. A munkás a világháborúból származó kiskaliberű ágyut rejtegetett házában. Az ágyut föllállította az udvaron, az ágyu csöve elé állt és megrántotta a gyújtószinort. Az ágyu csakugyan el is sült, azonban a golyó az öngyilkos-jelöltet csupán horzsolta, de nem sebesítette meg súlyosan.

KETEZER AUTÓT BEFOGADÓ

FÖLDALATTI GARAGE EPÜL A MAGYAR FŐVÁROS SZIVÉBEN

Amint a Kanadai Magyar Ujság értesül, a közeljövőben Budapestben egy olyan építkezési terv kerül kivitelre, mely egyedülálló voltánál és nagyságánál fogva alkalmas a főváros forgalmának előmozdítására. Minden más európai fővárost, sőt Páris is megelőzve, egy budapesti érdekelttség az al a tervvel foglalkozik, hogy a belváros egyik legnagyobb terén földalatti garaget épít, melynek befogadóképessége 2000 kocsi lesz.

A 2000 kocsi befogadására alkalmas garage a modern technika legújabb vívmányai szerint készülne el, természetesen betonból, a legmodernebb szellőző- és tűzbiztonsági berendezések alkalmazásával. A garage méreteire jellemző, hogy földalatti termeiben 250.000 ember fér el.

MOSZKVA

VESZTEGETTE MEG A LONDONI RENDŐRSÉG VÉTKES TISZVISELŐIT

Az angol rendőrség legújabb botránnyával kapcsolatban, amelyet eddig titokzatos homály fedett, a rendőrfőnökség legutóbb hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a rendőrtiszti karnéhány tagja visszaélt a hivatali titoktartással. A visszaéléseket a kommunisták és a külföldi állampolgárok ellenőrzésével megbízott osztály tisztjel követék el.

A Daily Mail ezzel kapcsolatban a következőket írja: „A nem régebben történtek arra a feltevésre vezettek a hatóságokat, hogy a bolszevisták Angliában egy külföldi ügynökség útján titkos értesüléseket kaptak. Egy idő óta megfigyeléseket végeztek, hogy e hírek forrását megtudják. Azt hiszik, hogy a hatóságok most ismerik azt a csatornát, amelyen át a tájékozottak kijutottak. Külön tisztviselőket küldtek ki rendőrautómbilokon azoknak a detektíveknek a lakására, akik ellen gyanu merült fel. A tisztviselők beható vizsgálat után számos elvesztett okmányt visszaszereztek.

A KIPLING és BEKEVAR környéki magyarok szíves tudomására hozom, hogy az általam kezelt Kipling Színházat újból átvetttem május elsején. Azzal a céllal kezdem meg a vezetést és azért lettem gazdája ennek az üzletnek, hogy mindazok, akik szeretik a mozint keresztül megismerni az idegen országok szépségeit, a nagy embereket, a tengerek csodálatos dolgait, a levegőben végtelen vakmerő repülőmatványokat, a tropikus világ és Jéges tenger csodálatos világát: a kiplingi moziban egy pár emlékeztető órát tölthessenek.

A legközelebbi kép május 10-11 ikén a „Circus Rookes” lesz és bár ez a kép még nem az én rendelésem, megnyugtathatom a közönséget, hogy jól fog szórakozni a merész mutatványokkal élenkített CIRKUSZI látványosságban, melynek főszerepét egy orangutang játssza. — A közeljövőben bemutatandó „Ben Hur” c. világhírű mozgóképalakítás június 8-9-án lesz Kiplingen. El ne mulassz megnézni ezt a gyönyörű filmet, melynek pártatlanul izgalmas lövrseny-jelentében Magyarországból importált hóféher Lipicai telivér ménnek kötik le a nézők érdeklődését.

SZAKÁCS GÁBOR

ITT A SZEZON! OLCSON VEHET HASZNÁLT AUT (1)

McLaughlin Turing	\$140	Essex Coach	\$445
Studebaker	\$395	1928 Ford	\$635
Chevrolet Coupe	\$195	Hudson Sedan	\$595

KERESSE FEL MR. KOVÁCSOT Salter-Dufferin sarkán levő garázsban. Becseréljük használt autóját. Kevés előleg, részletenkint havi törlesztés. Szakszerű javítás. Telefonon is érdeklődhet. Képviselet

— MANITOBA MOON MOTORS LTD. —
Ph: 54574. MOON & WINDSOR Ph: 54575

BIZTOS PÉNZÁTUTALÁSOK MAGYARORSZÁGBA

A Kanadai Királyi Bank (The Royal Bank of Canada) bár melyik fiókja útján küldhet pénzt Magyarországon lakó rokonainak és ismerőseinek.

A Bank átutalásokat eszközöl úgy dollár, mint pengő pénzemekben a Magyar Pénzügyi Szindikátuson keresztül, mely a magyarországi pénzintézetnek a Kanadai Királyi Bank itteni megbízottja.

Az átutalandó pénzt a címzettnek a legrövidebb idő alatt minden külön díj felszámítása nélkül Magyarországon fizetjük ki.

KANADAI KIRÁLYI BANK The Royal Bank of Canada

Uj és közvetlen személyszállítási forgalom
LLOYD HAJÓKKAL

MONTREAL ÉS BREMEN

között. — Segítségére leszünk Magyarországi rokonaink vagy barátaink Kanadába való kijövetelénél.

Hajójegy árak Brémába:
Kabin osztályban \$145. Harmadik osztály \$103.50
Hajójegy árak Brémából:
Kabin osztályban \$145. Harmadik osztály \$115.00
Rendes hajójáratok:
Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy

NORTH GERMAN LLOYD

Montreal, Que 1178 Phillips Place
Winnipeg, Man. 654 Main St.
Regina, Sask 1724-11 Ave.
Edmonton, Alta. 10235-101 St.
Toronto, Ont. 24 King St., West.

McCormick-Deering Szénázó eszközök

Magasra emelhető vágószerszeggel ellátott kaszalógépek
— Könnyen kezelhető gyűjtőgerezlyék — Rakodók —
Biztos működésű kazalrakógépek

A „McCormick” és „Deering” szénázó és aratógépeket évtizedeken keresztül megalapozott használat és valóban megszerette a gazdátársadalom. Ném hiába talál az ember McCormick és Deering mezőgazdasági gépeket a világ bármely táján utazók is: a termelő szükségleteinek szem előtt tartása segítette a McCormick-Deering nevet világhírré. Ha szüksége van bármiféle gazdasági szerszámra, miért nem fordul bizalommal a legközelebbi McCormick-Deering képviselőhöz, aki készséggel lesz szolgálatára. Tekintse meg a legújabb McCormick-Deering gazdasági eszközök, melyek segítségével, könnyebben, gyorsabban olcsóbban és gazdaságosabban véggezheti el a farmmunkákat. Ezzel a McCormick-Deering munkagépek pénz takarítanak meg a farmernek.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
OF CANADA Ltd.
HAMILTON, CANADA

McCormick-Deering
Aratógépek
Kéveköti - Aratók - Aratócséplők - Golyóscsapágyas Cséplőgépek

Vannak az Óhazában barátai, akik Kanadába akarnak jönni?

JEGYEK A VILÁG
MINDEN
RÉSZEBE

Ha igen akkor látogasson meg bennünket
és mi készséggel állunk rendelkezésére
barátai kihozatalánál.

ALLOWAY & CHAMPION

AZ ÖSSZES HAJÓSTÁRSASÁGOK KÉPVISELŐI
667 Main Str. WINNIPEG TELEPHONE 26 861

AZ UTASOKAT A KIKÖTŐTŐL A RENDELTELESI ALLOMÁSIG KISÉRJÜK

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

TELEPEDJEN LE ÖN IS ALBERTA LEGJOBB
 LEGTERMEKENYEBB MAGYAR-SZLOVÁK TELEPELEN
 DONATVILLEN

750 dollár lefizetéssel kap teljesen felszerelt farmotak vétellel együtt.
 Kétféle fekete homokos talaj, könnyen munkálható. A farmokon
 50-100 akér van feltűrve és bevetve, a többi könnyen irtható.
 ARÁK: 15-30 dollár akérenként, a közelben még Homestead föld is van
 Járjon Ön is hozzá, ha jó vidéken jó szomszédok közt akar farmon
 boldogulni. Már 25 magyar család gazdálkodik Itten.
 Irjon azonnal bővebb felvilágosítást

FRITZ JÁNOS
 TELEPÍTÉSI, PÉNZKÜLDÉS ÉS HAJÓJEGY IRODÁJABA
 10211-97 St. EDMONTON, ALTA.
 Érdeklődhet TARRÓ IMRE winniepei megbízottánál 64 MacDonald Ave.

Trianon mellett tüntetnek Erdélyben a románok

TÖRTÉNELEMHAMISÍTÓ IRASOKKAL ÁRASZTJAK EL A VILÁGOT — KÜLFÖLDI RÁDIÓÁLLOMÁSOK AZ OLÁH PROPAGANDA SZOLGÁLATÁBAN

A román kormány május 10-én nagy céccal ünnepelte a trianoni békeszerződés aláírásának tizedik évfordulóját és ezt az alkalmat hatalmas arányú külföldi propagandára használták fel. A trianoni jubliáris ünnepség, amelyet Erdélyben tartanak meg és az ezzel kapcsolatos propaganda előkészületei már befejeződtek. Erdélyben, az erdélyi magyar lapok azonban kézenfekvő okokból halgatni kénytelenek és egyetlen szóval sem tiltakozhatnak az ellen, hogy a román kormány könyörtelen hatalmi szóval oly kínos lelki probléma elé állítja Erdély magyar lakosságát.

Az oláh jubileum külföldi sajtókereseti előkészítése céljából a bukaresti kormány Párisba küldte Bocu Sever minisztert. Ő állította össze a propaganda-iratok, nyomtatványok és könyvek sorozatát és ezeken a külföldön való terjesztését személyesen intézi.

A könyveknek egész sorzata jelenik majd meg francia és angol nyelven, de egyes könyveket, a megjelenésükkel kitűzött célnak megfelelően, kiadnak más nyelveken is. Így például ehhez a sorozathoz tartozik Jorga Miklósnak a munkája, amely a magyar történelemtudósokat is rendkívül érdekli és amelynek címe ez lesz: „Az erdélyi román nép tragédiája”. Ezt a munkát a belső terjesztés számára nemcsak a román, hanem magyar és német nyelven is kiadják, hogy a kisebbségek sorában is minél számosabb példányban elhelyezték. Ebben a könyvben akarják megcáfolni mindazokat, amit a magyar történelem Erdélyről tanít. Ebben a könyvben igyekszik Jorga kimutatni többek között és főképpen azt, hogy Erdély oláklói a románok voltak és a magyarok csak későbbi fővenyek, az erdélyi magyar tömegek s a székelység jó része is, elmagyarosított románok.

Párisban tárgyalásokat folytattak a L'Illustration című ismert francia képeslappal, hogy májusban egy nagyterjedelmű román számot adjon ki, amely írásban és képekben foglalkozik Erdéllyel. Az Illustrationnak azt az ajánlatot tették, hogy román írók állítsák össze ezt a román jubileumi számot. Ötszáz ezer példányt nyomjanak belőle és bizonyos példányszámot angol nyelven jelentessen meg. Természetesen ennek a kívánságnak a teljesítése nagyon sok pénzbe kerülne és úgy látszik, hogy ezért nem is jött létre megállapodás. A bukaresti Curen-tul azt a hírt közli, hogy a román írók nem veszik át az Illustration romániai számának szerkesztését, a folyóirat szerkesztősege fogja azt összeállítani s egyelőre csak annyit lehet tudni, hogy a külföldi államok bu-

keresti követeltől is cikkeket kértek. Bocu miniszter vetette fel azt a tervet is, hogy külön ünnepi számot adjon ki a cseh kormány ismeretes németnyelvű félhivatalosa is. De megkereséssel fordult a miniszter a kormány nevében sok európai rádióadóhoz, diplomáciai utakon, hogy május 10-én Romániáról szóló előadásokat vegyenek programjukba. Ezeket kívül még sok olyan része van az ünnepi programnak, ami a külföld számára készül.

A kormánynak az a lelketlen kívánsága, hogy a magyarok is részt vegyenek ezeken az ünnepségeken. Nem nyilvánosan, hanem a prefektusok bizalmas értekezletén adta Valda Sándor belügyminiszter azt az utasítást a prefektusoknak, hogy mindent kövessenek el a kisebbségek részvétele érdekében. Evégből gondoskodjanak udvarias és előzékeny bánásmóddal — a kisebbségek számára s tegyék lehetővé, hogy a magyarok saját népviseletükben, magyar ruhákban, esetleg magyar nemzeti színekkel jelenjenek meg. A magyarokat természetesen a magyarság vezetőinek megkerülésével szeretnék az ünnepi felvonulásokra megnyerni.

Magyarország ezredéves jubileumi ünnepségén 1896-ban, Vajda Sándor a mostani oláh miniszter volt egyik rendezője annak a bécsi tüntető gyűlésnek, amelyről a világnak tudomására akarták hozni, hogy a magyarországi románok nem ünnepe-

TARRÓ IMRE

közismert winniepei honfitársunk május 1-én a French Line hajótársaságnál utazó ügynöki megbízást kapott. Tarró hosszú éveket töltött el nyugaton és mindenkor készséggel állt a magyarok rendelkezésére. A Kanadai Magyar Ujságnak 3 évig volt hirdetői ügynöke és résztvett minden magyar mozgalomban.

Tarró Imre ezuttal is felajánlja szolgálatait barátai, ismerősei, családtagjainak Kanadába való kihozatalánál.

French Line

348 Main St WINNIPEG, Man.

ISTENTISZTELET REGINABAN

Május hó 12-én vasárnap 11 órai kezdettel a St. Mary's templom basementjében dr. Sántha Pál stockholmi lelkész a reginal katolikusok részére istentiszteletet tart. Mindenki szeretettel meghív a vezetőség.

WINNIPEG, Man.

A Magyar Nőszövetség május 8-án este pont 8 órakor tartja rendes havi gyűlését saját helyiségében (546 Main Street). Kérjük a tagok pontos megjelenését.

a VEZETŐSÉG

A Winnipeg Magyar Sport Club május 1-én, szerdán este 1/7 kezdettel tartotta első bajnoki mérkőzését a West End angol csapattal. A játék első felében erős ellen széllel a ki merültség dolgoztak a fiúk és nem tudtak védeni így az ellenfél 2:0 arányban győzelmet aratott.

Reméljük, hogy ezután csapatunk több eredményt fog el érni, mivel több játékosal megerősödött. Május 17-én szintén a Pacific Ground pályán (McPhillips St.) lesz mérkőzés és kérjük a sportkedvelőket, hogy látogassák minél nagyobb számban pályánkat, hogy csapatunk minél nagyobb lelkesedéssel haladhasson a megrendezett útján.

KIPLING, SASK.

Több mint tíz évvel ezelőtt Kiplingben még senki sem álmodott arról, hogy mozgóképszínházat nyisson. Szakács Gábor honfitársunk merész vállalkozással, mozi létesített a saskatchewanai magyarok Debrecenjében. Időközben megvált a színház vezetésétől, május elsejével azonban ismét átvette a kiplingi mozgó ügyeinek intézését és azon foglgyekezni, hogy magas színvonalu, tanulságos és lehetőleg a világhírű magyar filmszínészek játékát bemutató képekben gyönyörködhesse a kiplingiek.

Az időjárás vetésre kifogástalan és már sok gazda elvetette a búzát. Ha a jó idő állandó marad, kilátás van arra, hogy május derekára elvégzik mindenfelé a vetést.

TORONTO, ONT.

„1929 május 11”. Egy nevezetes és felejthetetlen, meglepetésekkel teli napja lesz Torontó magyarságának.

A Torontói Magyar Egylet fáradhatatlan vezetősége anyagokat nem kímélve elérte azt, hogy teljesen óhazai stílusú táncestélyt rendez szépségversennyel, világpostával, konfetti és szerpentin-csatával, amerikai árveréssel stb. egybekötve. A kitűzött értékes díjak és nyeremények közül kiemeljük a következőket: ezüst teás készlet, ezüst serleg, ezüst fényképtartó, ezüst tál s végül egy gyönyörű kivitelezésű gyümölcsös kosárka szintén ezüstdből.

De a legnagyobb meglepetést a táncestélyen közreműködő Kék Duna zenekar fogja szolgáltatni, amennyiben ezt a vonózenekart nemcsak Kanadában, hanem az Óhazában is a legjobb tánczenekarok közé számít.

Mr. Stahl, a primás magával ragadó temperamentumával bizonyára sikerrel fogja meghódítani Keletkanada összmagyarságát.

Az Egyesület nemcsak a torontói, hanem a környékbeli magyarságnak is vidámságtól pezsgő táncestélyt kíván rendezni és a nagy érdeklődés arra enged következtetni, hogy a magyarság tömegesen fog megjelenni az 1929 május 11-én este 1/8 órakor az Accident Hallban tartandó táncestélyen.

Erős szorgalmas fiut
 keresünk, ki a szörmszakmát kitanulná.
 Bővebb felvilágosítás:
HURTIG
 383 Portage Ave.
 WINNIPEG, MAN.

UJ BEVÁNDORLÓK!
 Csak úgy fog boldogulni az új hazában, ha az alatti könyvekből rendel. A rendelés díszkeze blyegeken is beküldhető.
 NYITRAY Nyelvtan \$1.00
 GREEN Nyelvmester \$2.00
 BRAUN Nyelvtan \$1.25
 GREEN Szótár \$1.25
 megrendelhető:
 PANNONIA WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY
 296 1/2 Main Str., WINNIPEG, Man.

MEGJÖTTEK!!
 AZ UJ GRAMOFON LÉMEZEKI
 ÓRIÁSI VALASZTEKI
 KERJEN AZONNAL RÉSZLETES ARJEGYZÉKETI
 PANNONIA WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY
 296 1/2 Main Str., WINNIPEG, Man.

Gazdasági Épületek
 Ha új istállót szándékozik építeni vagy ki akarja javítani a régit, gondoljon a
WESTEEL
 Acélborítású Istállókra
 Kérjen árjegyzéket
 Forduljon felvilágosításért és ha erősebb, jobb, biztosabb épületekre van szüksége, írjon a WESTEEL istálló-árjegyzékért.
 Pénzt fog megtakarítani!
WESTERN STEEL PRODUCTS LIMITED
 WINNIPEG
 Calgary - Edmonton - Regina - Saskatoon - Vancouver - Victoria

BRITISH COLUMBIA
 egyes vagy csoportos letelepüléket szívesen lát. Vegyes gazdálkodásra vagy tejgazdaságra és gyümölcsstermelésre alkalmas földeit igen előnyös árban, részletfizetésre ajánlja. Az éghajlat ideális.
 COLONIZATION COMMISSIONER 801 YORKSHIRE BLDG.
 VANCOUVER, B. C.

ALBERTA WHEAT POOL
CANADIAN WHEAT POOL
CANADIAN POOL AGENCIES
MANITOBA WHEAT POOL

MANITOBA POOL ELEVATORS
SASKATCHEWAN WHEAT POOL
SASKATCHEWAN POOL ELEVATORS
SASKATCHEWAN POOL TERMINALS

A WHEAT POOL FEJLŐDÉSÉNEK élő tanubizonyysága
 A Wheat Pool fenti képen látható winniepei központi székháza
 Ebben a nyolcemeletes hatalmas épületben egy fedél alatt lesznek a Pool összes irodái, ami a költségeket csökkenteni fogja

CANADIAN WHEAT POOL
 CANADIAN CO-OPERATIVE WHEAT PRODUCERS LIMITED

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi
 25 LECKE

Mikor nyitják ki a színházat? Pont hét órakor. Mikor szokott Ön rendszerint ebédelni? En rendszerint 9 órakor reggelizek és 3 órakor ebédelek. Mikor kapta kézhez a levelet?	When is the theatre opened? At seven o'clock sharp. At what time do you generally dine? I generally breakfast at nine o'clock and dine at three. At what time have you received the letter?	Ven iz di tiétör ópn'd? Et seven óklák sárp. Et vá táj m du ju dzsenorelli dájn? Aj dzsenorelli brekfeeszt et nájn óklák end dájn et thri. Et vá táj m hev ju riszvd di letör. Et he-f peszt llev'n óklák. Et vá táj m daz di szan rájz? Hi rájzesz et he-f peszt for. It iz nát jet e forntnájt, det aj em hir. Hi kém-e vík egó. E dé hez tventi-fór áursz. En áur hez sziksztí minitaz. E vik hez seven déjz E manth hez thörti déjz or fór víkz.
Fél tizenkét órakor. Mikor kel fel a nap? Fél négy után. Még nincs 14 napja hogy én itt vagyok. Ó egy héttel ezelőtt jött. Egy napnak 24 órája van. Egy órában van hatvan perc. Egy hét, hét napból áll. Egy hónapban van 30 nap vagy négy hét.	At half past eleven o'clock. At what time does the sun rise? He rises at half past four. It is not yet a fortnight, that I am here. He came a week ago. A day has twenty-four hours. An hour has sixty minutes. A week has seven days. A month has thirty days of four weeks.	

EGYLETEK - EGYHÁZAK

IRJON MAGYARUL:

British Columbia Colonization Board

715 BOWER BUILDING; Granville Street VANCOUVER B. C.

Letelepülés, állami földek, bérletek, családjának kihozatala, hajójegy, pénzküldés, jogi és orvosi tanács

Pántlika Giliszta

Aki pántlikagilisztától szenved, ne kintossa magát tovább, hanem vegye a VÖRÖS KERESZT PANTLIKA GILISZTAHAJTÓ SZERT. Ez az egyetlen szer, amely fájdalom és veszély nélkül biztosan kihalja a pántlikagilisztát fejestől. Ha nincs jelen giliszta, az azért nem árt. — A galandféreg, vagyis a pántlikagilisztát által igen sokan szenvednek, anélkül, hogy tudnák, hogy e förtelmes állat okozója kinjalnak. Akik ezáltal szenvednek, sápadtak, szemük kék-gyűrűs, beesett, nyelvük sárgás lelakódással van tele és étvágyuk rossz, majd meg igen is mohón esznek, ájulás, fejfájás és szédülés nem ritka jeenség. Sokszor nagy nyomás és fájdalom érezhető a belekben, majd meg mintha valami csomó feljárna a gyomorból és torkot fojtana. Olykor levertség és életuntság is jelentkezik. Érdeklődők mindenkor megtekinthetik gyógyszerárunkban ezen szer által utóbbi időben kihalított eredeti

PANTLIKAGILISZTÁKAT

Ezen szer ára használati utasítással együtt \$3.50. Dupla erős adag \$5.00 — Postán is elküldjük — Egyedül csak nálunk kapható. — Pontos cím:

Vörös Kereszt Patika

8901 Buckeye Road, C. O. CLEVELAND, O.

ELSŐ REGINAI KATOLIKUS TEMETKEZÉSI EGYLET

Alakult 1927 V. hó 5-én.
Az egylet gyűléseit minden hétfő és vasárnapján délután fél 3 óráig kezdettel tartja.
A tagok létszáma: 67
Beállási díj minden 15 éven feletti nő és férfi után \$1.00 és \$1.00 tartalmú az elhalálozásig segély kifizetésére. Az egylet minden halálozásért annyi dollárt fizet, ahány tag volt az elhalálozás hónapjában. Ez esetben minden tag köteles a dollárját befizetni az elhalálozott részére az egylet pénztárába.
Minden tag köteles címváltozását az egylet jegyzőjével tudatni. Minden egyletet érdeklő levelezés az egyleti jegyző címére küldendő.
Tagfelvétel minden vasárnap 2 óráig 5 óráig az egylet saját terében.
Az egylet vezetősége: Elnök, alelnök: György János, Jegyző-titkár: Kránicz Ferenc, Pénztáros: Barabás László, Ellenőrzők: Gólcseger József, György Menyhért, Id. Pirsák Imre, Póttagok: Kovács Sándor és Tiluss István.
Az egylet tudományos könyvtára minden vasárnap a tagok rendelkezésére áll.
Minden, az egyletet érdeklő levelezés erre a címre küldendő: KRÁNICZ FERENC, titkár-jegyző 1607 11th Ave. Regina, Sask

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istenisztelet minden vasárnap délután 3 órakor a Maple Street Missio templomban (a C. P. R. közelében).
Vasárnapi iskola minden istentisztelet után.
Lelkész: Balla Zsigmond, 548. Burrows Ave.
Gondnok: Péter András
Pénztárnok: Nemes Gusztáv
Jegyző: Kovács Mihály.
Presbiterek: Just László, Miklós József, Molnár Gyula és Szabó J.

KATOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

tartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 10 órakor a Szent Ferencről missió nővérek nagytérképén (Jarvis utca 137), melyre minden katolikus magyar hívőt szeretettel meghív: SÓOS ISTVAN plébános

A WINNIPEGI SZENT ISTVAN KIRÁLY RÓMAI KATOLIKUS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood, 665 Main Ave. Az egyesület célja: tagjainak betegség és haláleseti segélyezése, a vallásos élet ápolása. — Magyar könyvtár. Az egylet tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helység rendelkezésére áll. Heti \$5.00 betegségre és \$40.00 temetkezési segély. Belépődíj \$2.00, havi tagdíj 50 cent. Közgűlés minden hétfő vasárnapján. — Vidékre levelezés csak pártoló tagok részére. Minden érdeklődés az egylet titkárához címzendő: Schwartz Ferenc 154. Jarvis Ave. WINNIPEG, Man. Egyleti orvos: Dr. H. OEKLER, cím: 616 Mountain Ave. Ph.: 55693 Lakáson rendelés este 7 után. Lak.

LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1901 október 6-án.
Az egylet gyűléseit tartja minden hétfő este 8 órakor vasárnapon délután 3 óráig kezdettel a saját helyiségében. Tagjainak létszáma 240 tag.
Beállási díjak korok szerint vannak megállapítva: 16 évestől 20 éves korig 1 dollár, 20-30 évtől 25 évenig 2 dollár, 30-40 évtől 3 dollár, 40-50 évtől 4 dollár, 50-60 évtől 5 dollár, 60-70 évtől 6 dollár, 70-80 évtől 7 dollár.
Tagja lehet minden 16 éven túli férfi és nő. Tagsági díj havonta 75 cent. Betegség esetén 1 dollár betegségre naponta 3 hónapig, 3 hónap után naponta 50 cent segély további 3 hónapig. Ha a tag 6 hónapnál tovább beteg a gyűlés határoz a további segélyezésben.
Továbbá halálozás esetén 250 dollárt fizet egyletünk a törvényes örökösnek új tagokat orvosi bizonyítvány alapján minden rendes közgyűlésen vesz fel az egylet vezetősége. Sőtök János alelnök, Góncsi Lajos jegyző, Molnár Béla titkár, Balázs József ellenőr, Pócs János pénztárnok. Minden egyletet érdeklő levelezés az egylet titkár címére küldendő: 1046-7th St. North Lethbridge, Alta.
MOLNÁR BÉLA titkár

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1927 aug. 1-én.
Tagjainak száma: 90
Az egylet gyűléseit minden hétfő vasárnapján tartja, saját helyiségében. Beállási díj \$1.00. Havi díj 50 cent. Orvosi tag felvétel betegségre esetén heti \$4.00. Halál esetén: \$50.00 a temetés és minden tag után \$1.00 fizet az egylet. Tagok felvétele a havi gyűléseken minden hétfő vasárnapján d.u. 2 óráig. Kérjük a tagokat, hogy a gyűléseken pontosan jelenjenek meg. A raymonditakat felvesszük két tag ajánlásával orvosi bizonyítvány nélkül. Vidékeket csak orvosi bizonyítványal. Egyletünknek tagja lehet 16 évtől 50 évig minden magyar honfitárs. Raymond és környéki honfitársaink lépjenek be egy letünkbe, hisz mindenkit érhet baleset. Az egylet jelzésvá: Szerszetartásban az első a két vezetősege felkéri a tagokat, hogy hátrálókalkat rendezzék, különben kötelesek lennünk törölni őket a tagok sorából.
Az egyletet érdeklő minden levelezés a titkár címére küldendő CSABAY József, BOX: 280 Raymond, Alta.

FIGYELEM!

Ismertésünket, barátainkat és újkandás honfitársainkat ezzel felkérjük, hogy látogatásukkal támogassák Alexander Ave 208 sz. alatt (a Main St. közelében) újonnan megnyitott
MAGYAR - NÉMET
ÉTTERMÖNKET
hol vendégeink valódi óhasal fogásokat kaphatnak jutányos áron. Szíves pártfogást kér
VOGL FERENC tulajdonos.

CIM VALTOZASKOR ELŐZŐ CIMÉT IS KÖZÖLJE A KIADÓHIVATALLAL

CSAK 50

cent posta és csomagolási díj ellenében kaphatja meg a Kanadai Magyar Újság Képes Nagy Napitárát!

A KELETKANADAI MAGYAR AG. HITV. EVANGELIKUS EGYHÁZAK ISTENTISZTELETI SORRENDEJE:

WINDSORON: Istentisztelet minden vasárnap délután 2 órakor a Trinity Lutheran Church angol evangélikus templomban. (Parent Ave. és Giles Blvd. sarok).
TORONTÓBAN: Istentisztelet minden hétfő vasárnapján, reggel fél 10 órakor a First Lutheran Church angol evangélikus templomban (Bond St. 116, Dundas St. E. saroknál).
WELLANDON: Istentisztelet minden hétfő vasárnapján délután 4 órakor a St. Matthew's Lutheran Church angol evangélikus templomban. (Griffith Street sarok).

MONTREALBAN: Istentisztelet egyelőre csak minden nagyobb ünnep előtti vasárnapon az Ev. Lutheran Church of the Redeemer angol evangélikus templomban (Clarke Ave. és St. Catherine Street West saroknál, Westmount).
Utazó evangélikus lelkész:
PAPP JÁNOS LÁSZLÓ
1172 Elmere Ave. Windsor, Ont.

EDMONTONI BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
EDMONTON, Alta. — Az első magyar egylet Edmontonban.
ALAKULT 1928-BAN.
Havi gyűléseit tartja minden hétfő vasárnapján, délután két óráig kezdettel.
Belépő díj 1 dollár, orvosi támogatás díja 2 dollár, tagsági díj havonta egy dollár, melynek ellenében az egylet betegségre vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költségre a hátramaradtok részére tagokékat egy dollár.
Az egyletet tagjai irányítják, lépjen be Ön is és értesse a barátait és testvéreit igazi írással. Az egylet könyvtára díjlanul áll a tagság rendelkezésére.
Az egylet jelzésvá:
„Le a kalappal, az egy magyar előtt, aki hű tagja egy magyar egyletnek Kanadában.”
Megkötésének az első címére küldendő: 10514-96 Street, Edmonton, Alta.
LUKÁCS LAJOS elnök

A ZÖREG TATRA

TAPASZTALAT AZ PÖTSET FARAGASRUL MÖG A KIRISZTUS KOPORSÓJÁRUL

Mert hogy a szona foggye tsupa búrsony vót, oda nem löhetőtt.
Mondok a sógornak itt is bizonyosan ojan kis ládába köll pókni, mint a pelébános urnál.
De nem láttunk a szoba szög letibe ojat sehol.
Ahogy ott nézelődünk, möglátok a falon egy egy forgátsbul font kosarat, körül vót dugdosva képekkel. No mondok ihol van-e! Ilyen most a divat lám hogy kitanálták az urak, hogy hajolni ne köljön.
Avval odaállunk szépen példázni ammellé.
Hát a példánk mán ki is égött mikor gyött a zinas, oszt bejebb vezetett bennünket.
— No aszondi a méltóságos asszony, hát mi újság?
Kezet tsókolunk neki, oszt mondok, hát semmi különös méltóságos asszony csak éppen hogy a Nepomuki Szent János erányába látogattunk ide. A nagy árviz mögen kárt tött, még a kán tor ártánnját is elvütte, de még asógornak a ganajdombját is, hát annak erányába jöttünk, hogy ki mit szánt rá, avval adózik az Istennek.
Mingyán a zsebibe is nyult, oszt ojan szép 10-z pöngöset adott, hogy még gyűrődés se vót rajta.
Ott hogy a kis öklöm borzas kutya nagyon kapkodta a gatyám széllt, én is feléje éntök a lábammal.
— Tzoki te kis büdös, mondok bizony még leránti rulam az gatyát.
Hát lám a báróné fölkapta az kutyát, oszt összevissza nyálta falta.
— No mondok odaki a sógornak tisztölet bötsület a zuraknak, de fölkarodott az gyomrom.
Melyhöz hasolló lyókat kívánok.

biró ur.
Göre Gábor

LEVÉL A ZURI EBÉDRUL MÖG AZ GÖRTSRUL

Lyó egészségöt és hasolló lyókat kívánok, továbbá, hogy Turus János sógort Budapestre kütte a doktorunk gyomorgörts erányába, hát én késértöttem föl, mert akármit lönyel, rögvest beáll a görts az gyomrába, hát a Zángyán nevezetü fődoktorhon köllött az gyomrát elvünni.
Keressük a Zángyánt egy napig, nem tanájuk, mert a zártret zöt az kalapom pántlikájába dugtam, hogy el ne veszítsem, oszt tüközbe mégis elveszött. Hát mondok most mán nem tőhetünk ögyebet, tsak azt, hogy sorra lyárjuk a házakat, valamelyikbe tsak ráakadunk.
Hogy im ott delellük a Zarány János rézképe alatt, oda gyön ám hozzánk egy öregszidő oszt aszondi ögyenek kentök osztáj sors-jegyöt, nem vözök mondok, mer etzör mán mög-

jártam vele, de lám addig addig beszélt, hogy mindön második nyer, hogy vettünk kettöt, de páratlan számút. Hogy mondok, ha egyik nem nyer, hát a másik bizonyosan.
Ez vót a zelső nap. Harmadik napon röggel vözök egy garajztáros ulyságot, hát benne vót, hogy mitsoda számok nyertek.
— No mondok olvassuk röndre a számokat. Kend Turus sógor tsak a két sors-jegyöt tartsa, oszt ha én olvasom a számot oszt nem az, hát möngya hogy nem az.
Röggeltül majdnem délig eltartott a zolvasás, százszor is elmondta mán a sógor, hogy nem az, hát ugy dél felé ráakattunk a z egyik számra. Oda vót írva, hogy aszondi nyert 10-lz koronát.
Bözög mögörrültünk. Kérdözök egy urat, hogy mondok hol fizetik ki? hát mutat egy pizös bötöt, ott tsak 8-tz koronát ígérték, hát másika möntünk, ott is tsak 8-tz koronát kndáltak, a harmadikba oszt odaadtuk.
— No mondok ha mán ujen szöröntse ért bennünket, ebédöjünk mög urassan ennek örömlire. Én fizetök.
Kérdözök egy piros sapkás urat, hogy hol a legközelebbi vendéglő? hát aszondi íppog előtte állunk, tsak bejebb köll mönni a kapu alatt.
Nézöm, hogy mi vendéglő? hát Panna vagy Pannonia vagy mitsoda.
Bétapogatunk mindönféle üvegajtón átal, hát egy nagy ebédölő szobába lyutottunk, de olyan nagy vót az, hogy templomnak is beillenék, oszt annyi vót a zasztal, hogy lagziba se több.
Leülünk egy szép fehér asztalhon, hát körül környékez bennünket a sok kernyel.
— Mondok nekik, mit főztek máma?
Kezembe nyom az egyik egy nagy fekete könyvet, de tsak két levél van benne. Aszondi oda van fölírva.
— Mondok hát legelőször is valamí levest hozzanak, három portyizót.
Aszondi barna leves lyó lösz-e
— Hát mondok lyó.
Avval még lyóformán el se végeztük a zasztal áldást, szépen elénk öntögeti a zur a barna levest. Hát fájny vót. Ttsak az vót a kár, hogy a tésttát sajnálták belé. Az én feleségöm bözveg vetött vóna bele öszve marakkal.

REMINGTON

HORDOZHATÓ ÍROGÉP

Kapható tíz különböző színben. Modern kivánságnak teljesen megfelel.

REMINGTON Typewriters Ltd.
210 Notre Dame Ave. Winnipeg.

Kötelezettség nélkül kérünk részletes felvilágosítást a Remington Portable írógépről és a havi fizetés feltételeiről.

Név .....
Lakás .....

HAJÓJEGYEK BEVANDORLÓK RÉSZÉRE

VEGYE MEG A HAJÓJEGYET ROKONAI RÉSZÉRE MÁR MOST, MERT IGY A BEUTAZÁS SOKKAL GYORSABBAN TÖRTÉNIK.
Társaságunk itteni és európai képviselői minden tekintetben az utazók segítségére leszenek. Közvetlen hajójáratok Hamburgból — Halifaxba. VILÁGHÍRO KONYHA ÉS KISZOLGÁLÁSI

Harmadosztályú jegy ára HAMBURGÓL HALIFAXIG \$115

PENZKÜLDÉSI RENDSZERÜNK ÖLCSŐ, GYORS ÉS BIZTOS. — BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT FORDULJON A HELVI ÜGYNÖKHÖZ VAGY E CIMRE:

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 MAIN STREET, WINNIPEG

Beutazási engedélyek rokonoknak barátoknak, vagy családoknak

Leggyorsabb, legjobb pénzküldés

KELEN SÁNDOR BANKHAZA

1456 CITY HALL AVE. MONTREAL.

Forduljon teljes bizalommal hozzánk

Felszerelt farmok eladása kevés készpénz lefizetéssel vagy anélkül.

Utlevelek Hajójegyek

BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK

IRÓDANK minden ügyes-bajos dolgában gyorsan és pontosan eljár és lelkiismeretes elintézéséről biztosítja.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző

E. WOLLNER, a magyar osztály vezetője.
1607 Elevent Str. REGINA, SASK.

FIGYELEM! BIZTOS JÖVŐ!

The Colonist's Service Association Limited

CALGARY, 812 1. Street East, Alberta.

Nyugatkanada legkiterjedtebb MAGYAR telepítő és pénzküldés vállalkozás INGYENES, MUNKAKEZVEZTÉS.

25 dollár lefizetés mellett bárkinek adok 160 acre kitűnő búza-termműföldet Alberta legjobb vidékén. Az első négy évben semmiféle földet akaratunk nélkül nem veszíthet. Felvezetés a vételár 7%-a. A hátralevő igen kedvező feltételekkel fizetendő. Bárkinek, aki ezen földetből vásárol, adok kivánságára háztáji egyezer dollár segélyt és feladatok, bevetés és teljese elköszíték 50 acre földet későbbi visszafizetésére. Bővebb felvilágosításért forduljon az íróshoz.

Calgarytől keletre száz mérföldre kitűnő öntözött berendezéssel ellátva adok bárkinek 160 acre kitűnő búza és zöldségtermő földet akaratunk nélkül nem veszíthet. Felvezetés a vételár 7%-a. A hátralevő igen kedvező feltételekkel fizetendő. Bárkinek, aki ezen földetből vásárol, adok kivánságára háztáji egyezer dollár segélyt és feladatok, bevetés és teljese elköszíték 50 acre földet későbbi visszafizetésére. Bővebb felvilágosításért forduljon az íróshoz.

GENYENES, MUNKAKEZVEZTÉS.

PENZKÜLDÉS, BEUTAZÁSI PAPIROK BESZERZÉSE, ÜGYVEDI ÉS KÖZJEGYZŐI SZOLGÁLAT

ORVOSOK

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M. Röntgen specialista, sebész és nőgyógyász

Dr. HERSHFIELD orvos és sebész Ultraviola és Röntgensugár-kezelés

Dr. J.E. WILKINSON a magyarok fogorvosa 520 Telger Building

HA BETEG az orvoshoz menjen legelőször A RECEPTELL JÖJJÖN Kelly Drug Co. Ltd.

Ha bármilyen orvosságra van szüksége, küldje rendelését vagy jöjjön személyesen

Magneto Service Station Limited Motorok, generatorok, gépek

KEDVES HONFITARS! A Kanadai Magyar Ujság minden ügyes-bajos dolгодban segít

A DONGÓ az egyedüli magyar vicclap egész Amerikában. Huszonhét év óta

Ha az Óházába szándékozik menni, ha barátait akarja kihozni

MEGJÖTT !! A VALÓDI ÓHAZAI MINŐSÉGŰ SÓSBORSZESZ NAGY ÜVEG ÁRA \$1.00

Százal a működvelő fényképezésnek elküldik filmjeit

SZARKA JÓZSEF üzletében magyar pipa- és cigaretta dohány, papír kapható

WINDISCH JÓZSEF Hájójegy és telepítési irodája. SASKATOON, Sask. P O Box 1630

TERMÉKENY FÖLDEKET vehet Albertában olcsó áron Ha módjában áll letelepedni

"TANULJON ANGOLUL" HA BOLDOGULNI AKAR! Most EGY DOLLAR

SZEM, ORR, FUL és GÉGE BETEGEK bizalommal fordulhatnak Dr. SAUCIER

HOLLAND AMERICA LINE Magyarországól Kanadába közvetlen összeköttetés

KELETKANADAI IRODA Vezető: SZABOLCS FERENC Gyors és biztos pénztátalás

Kish Andor boardingháza magyarok találkozóhelye Olcsó szobák és jó koszt.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni, vagy PÉNZT akar küldeni hozzátartozóinak

Ha pénzt akar küldeni a világ bármely részébe, vegyen Canadian National Money Order

Fizessen elő a Kanadai Magyar Ujságra!

A Stockholm, Sask. környéki magyarság szíves pártfogását kéri BIRÓ PÉTER

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ES JOHRO CEGUNKHOZ, HA SZOKSEGE VAN A KOVETKEZOKRE:

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY és mindenféle kerti vetemény metterm, akar földet venni.

MINDEN esetben keresse meg SZAKÁCS GÁBOR irodáját, ki a C.P.R. CO. képviselője és a CANADIAN PACIFIC EXPRESS pénzküldője.

Minden olvasónk saját érdeke is, ha csak a lapunkban hirdető cégeknek eszközli bevásárlásait

— En csak a természet szolgálja vagyok, — felelt a tudomány embere; — itt Istennel kell küzdenünk. A tanácsos álmatlan aggodalommal járt egyik szobából a másikba.

Ha kérdezték a szomoru leánytól, miért olyan sápadt, miért oly méla? Hogy nem felelt. És senki sem bírta azt kitalálni.

1. Előnyök: 2. A legtöbb cégnél átvételvezetvényben részesül, tehát előnyben részesül a MI-STEANK HÍVATKOZIK I

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
296 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

Szerkeszti: **BACSKAI P. BELA**
Nyomdaigazgató: **NEMES GUSZTAV**
A kiadóhivatal vezetője: **KOVÁCS MIHÁLY**
Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal közli a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

WHITE STAR-RED STAR LINE

"INGYEN"

szert be Önnek családja, rokonai és barátai részére a szükséges **BEUTAZÁSI ENGEDÉLYT** VALTSA MOST MEG A **HAJÓJEGYEKET**
BUDAPEST, — QUEBECK VAGY HALIFAX \$132.50
PÉNZKÜLDÉS

az Oházába postán vagy táviratilag. OLCSO — GYORS — BIZTOS
Jöjjön el személyesen vagy írjon a következő címre:

LUKÁCS SÁNDOR 21. lk ucca, Canada Bldg. SASKATOON, Sask.
vagy a következő irodák bármelyikéhez: Winnipeg, Man., 224 Portage Ave., Calgary, Alta. Land Bldg., Edmonton, Alta. 10275—101. lk ucca Montreal Que. McGill ucca, McGill Bldg. Toronto, Ont 55 King Street.

KELEN SÁNDOR

Vegyük hajójegyünket, küldjük pénzünköt

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori közlés \$1.25. Küldje be Money Orderen vagy bélyegen a közlendő hirdetéssel.

HUSZONHAT éves jómódu fiatal ember szeretne megismerkedni házasság céljából 18-25 éves rom. kath. farmer leánnyal. Csakis fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Leveleket „Kelet” jelleg alatt a kiadóhivatalra várjait. 19-21

RENKIVÜLI jóforgalmu kovács műhely teljes felszereléssel, egy szoba butorral és fél évi fa szükséglettel ellátva, elutazás miatt sürgősen eladó. Ár: 600 dollár. Érdeklődők írjanak JOHN PRASZLICKAI P.O. HANDS WORTH, Sask. címre. 19-21

KERESSÜK fontos ügyben EGYED MATYÁS 1924-ben kivándorolt honfitársunkat, aki állítólag Béres Kálmán-nak dolgozott. Kérjük őt vagy a róla tudókat, közölnék címét a kiadóhivattal. 18-20

KERESEM Krákö, Gusztáv hermann-szeget és Szigeti János borzsoval illetőségű honfitársaimat. Kérem őket, vagy a róluk tudókat közölnék címeiket. PETER N. SZABÓ 400-4 Ave. S. LETHBRIDGE, Alta.

KERESEM NAGY István Nagyhalászi (u.p. Gécs) illetőségű sógoromat, kérem őt vagy a róla tudókat, közölnék címét HORVÁTH Mihályal PLUNKETT, Sask. 19-21

CIM VÁLTOZASKOR ELŐZŐ CIMÉT IS KÖZÖLJE A KIADÓHIVATTALL

SZEMEHE FURÓDOTT AZ OLLÓ
RUSIAGORNIS, New Brunswick.
május 4. — Egy lány is alig tudó kis lány majdnem elvesztette szemévilágát, amikor egy olló a szemébe furódott. A kislány ugyanis játék közben a varrógép hajtókerekének küllői kö-

20 EVSZÁZAD SZÁRNYAIN

RADIO KIFIZETÉSEK 48 ORÁN BELÜL
KAUFMAN ÁLLAMI BANK
CHICAGO ILL.
SZOLGÁLTATA
A LEGGYORSABB ÉS LEGOLCSÓBB ÖSSZEKÖTŐ KAPOCS MAGUK ÉS OTTHONMARADT SZERETETTJEIK KÖZÖTT

Tudja-e ön azt, hogy a Kanadai Magyarorságnak több, mint fele általunk küldi pénzét az Oházába?

Miért? Azért, Mert

Áraink beszélnek Önmagukért

KÜLDÉSI DÍJAK:

	postán sürgönyileg	postán sürgönyileg
\$ 5.-ig	\$ 5.40	\$ 5.90
10.-ig	10.50	10.90
15.-ig	15.60	16.00
20.-ig	20.70	21.10
25.-ig	25.70	26.10
30.-ig	30.75	31.15
35.-ig	35.80	36.20
40.-ig	40.80	41.20
50.-ig	50.80	51.20
60.-ig	60.90	61.40
70.-ig	71.00	71.50
80.-ig	81.10	81.60
100.-ig	101.50	101.90
150.-ig	152.00	152.50
200.-ig	202.75	203.15
300.-ig	304.25	304.65
400.-ig	405.50	405.90
500.-ig	507.00	507.40
600.-ig	608.00	608.40
700.-ig	709.50	709.90
800.-ig	811.50	811.90
900.-ig	912.00	912.40
1000.-ig	1014.00	1014.40

FIGYELEM
A mi távirataink nem postán, hanem a 20-ik század legújabb vívmányán és leggyorsabb eszközén RADIO útján lesznek továbbítva. Kérdezze meg bármelyik kanadai ügyfelünket a sok ezer közötti és küldje legközelebbi pénzküldeményét általunk.

HASONLITSA ÖSSZE DÍJSZABÁSUNKAT MÁS BANKKEVEL ES AKKOR LÁTNI FOGJA, HOGY MI VAGYUNK A LEGOLCSÓBBAK AZ EGYESULT ÁLLAMOKBAN ES KANADÁBAN — MINDEN ALTALUNK ELKÜLDÖTT ÖSSZEGET SZAVATOLUNK ES A CIMZETT SAJÁTKÉZU ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT NYUGTAVÁNYT A PENZKÜLDÖNEK BEKÜLDJÜK.
Direkt összeköttetésünk foltján, Pengőben, Dinárbán, Leibn és Csehországban GYORSABBAN és OLCSOBBAN fizettünk ki, mint bárki más. Küldje legközelebbi pénzküldeményét általunk a kipur-bait legnagyobbb Chicago magyar Amerikai Állami Bank által.

IRJON MAGYARUL
Bankvagon \$1,200,000.00 felül.

CSATLAKOZZEK REGI 60,000 BEVANDOROLT KIPROBALT ÜGYFELEINKHEZ ES SOHASE FOGJA A FELUNK VALO ÖSSZEKÖTTETEST MEGRANIS. — 39 ÉVI ÜZLETI TAPASZTALATUNKAT INGYEN ERTEKESITSE SAJÁT RÉSZERE. GYOMÖLCSÖZTESSE PENZET NALUNK, AMERIKAI ÁLLAMI TAKAREKPENZTÁRUNKBAN, ES PENZE BIZTONSÁGBAN LESZ. AZONKIVÜL MEG KAMATOT KAP. — BARMIKOR VISSZAFIZETJÜK, FELMONDÁS NÉLKÜL, KAMATOSTUL. —

4 1/2%

KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEKRE

KISS EMIL BANKHÁZA

FOURTH AVE — NINTH ST. NEW YORK.

A. m. Kir. Postatakarékpénztár képviselője
Amerikában és Kanadában.

MEGINDULTAK A TAVASZI MUNKAK ALBERTÁBAN

Az utóbbi hetek csapadékos időjárása nagyban megjavította az ezévi termés kilátásait, minthogy a kevés-havu tél ellenére most már kellő mennyiségű nedvesség van a talajban a belevett mag csíráztatásához.

A két új albertai magyar farmtelepen is lázas a tevékenység. A leduci telepen ketten-hárman özeledlva, közös erővel látják a földek töréséhez a magyarak. A talaj mindenütt kielégően át van ázva s jóformán a földdek jelenlegi nedvessége is elégséges lenne a termés biztosításához.

EDMONTON, Alta.

A tejszövetkezetek hasznos munkájáról és fejlődéséről tanus-kodik az is, hogy az Alberta Dairy Pool Edmontonban egy 75,000 dolláros tejsarnokot épít, hogy az északalbertai tejtermelő-ők állandóan növekedő táborának szolgálatára lehessen.

THE URBAN EYE DROPS CO.
10216 Buckeye Road Cleveland, Ohio.

Szilárd a gabonátözsde

A multheti winniepei helybeni aró-árak a következők voltak:

BUZA —	No 1 \$1.21% No 2 \$1.18% No 3 \$1.15% No 4 \$1.08% No 5 \$0.99%
ZAB —	No 2 C W 51% No 3 C W 50
ÁRPA	No 3 C W 69 No 4 C W 66 No 5 C W 64
LEN —	No 1 N C W \$2.02 No 2 C W \$1.98 No 3 C W \$1.89
ROZS —	No 1 és 2 C W 95% No 3 C W 90%

Allatárak:

GOBOLY:	Good (jó) --- \$10.75 --- 11.25
Fair to good --- 9.50 --- 10.50	
Medium (közepes) --- 9.00 --- 9.25	
Common (silány) --- 8.00 --- 8.50	
VAGÓ NOVEND. MARHA:	Good (jó) --- 10.00 --- 10.50
Fair to good --- 8.50 --- 9.50	
VAGÓ MARHA:	Good (jó) --- 8.75 --- 9.00
Fair to good --- 7.50 --- 8.50	
Medium (közepes) --- 6.25 --- 7.25	
Canners and cutters --- 4.90 --- 6.00	
BIKA:	Good (jó) --- 7.00 --- 8.00
Common (silány) --- 6.00 --- 6.75	
ÖKÖR:	Good (jó) --- 6.00 --- 6.50
Medium (közepes) --- 5.00 --- 5.50	
BORJU:	Good (jó) --- 13.00 --- 14.00
Medium (közepes) --- 10.00 --- 12.00	
Common (silány) --- 6.00 --- 9.00	
DISZNÓ:	Select bacon --- 13.25 --- 13.25
Thick smooths --- 12.75 --- 12.75	
Heavies --- 12.25 --- 12.25	
Extra heavies --- 11.25 --- 11.25	
Shop hogs --- 13.00 --- 13.00	
Lights and feeders --- 13.00 --- 13.00	
Roughs --- 7.00 --- 8.00	
No. 1 (Koca) --- 10.75 --- 10.75	
No. 2 (Koca) --- 9.75 --- 9.75	
SARANYI:	Good (jó) --- 11.00 --- 12.50
Common (silány) --- 8.00 --- 10.00	
BIRKA:	Good (jó) --- 5.00 --- 6.00
Common (silány) --- 3.00 --- 4.00	

Hova lettek a büszkeség, a világszereplés bályványa, amidőn ezen levelet írta, hová lett az öntelt, elbizott húság, mely eddigi életét vezette? Mennyi lemondás e néhány sorban, mennyi önmegalázás!

A levelet letisztázta a tanácsos s tisztartóját hivatva, rábizta, hogy vigye el azt Szentirmára.

Zoltán és Szentirmayék a gyászos nap után rögtön eljöttek Pozsonyból, Rudolf behalzsamozott hulláját magukkal hozva Szentirmára.

A nemes hazafi szerencsétlen végzetének híre az egész vidékre gyászosan hatott s midőn Kőcserepy meghallotta azt, szíve nagyot dobbant, mintha őt vádolná abban.

Ez nem jó munka volt, ennek nem kellett volna így történni.

Amint a levelet elküldé, ismét beteg leányához sietett a tanácsos.

A leánya egészen magánál volt; a hagymázos lázroham után az elbágyadás tiszta percel következtek.

Az apa odaült betege ágyához.

— Hol fáj, én édesem? En kedvesem?

— Itt és itt, — szólt a leánya, szívére és homlokára téve kezét. — Tudtam én, hogy megöl engem.

— Miről beszélsz, kis leánykám? Édes szívem!

— Tudod te jól atyám, hogy mi az? Nagy fájás az. Ha Líza élne, megmondaná, mert ő tudta azt. Mondtam neki mind-árt, ahogy ebbe a házba bejöttünk. Mikor ide fenn a sok vendég kacagott, vigadott, mi akkor odalenn a platánfák alatt sirtunk, mert tudtuk jól, hogy ezen a helyen meg fogunk mi halni. Oh, ha arra vigyázott volna valaki!

— Mire kellett volna vigyáznunk? — kérde a tanácsos.

oly közel hajolva beteg gyermekéhez, hogy annak legkisebb sutogását meghallhassa.

— Ha arra vigyáztatok volna, midőn ebédeltünk, hány-szor nevetett rajta más ember: ni, ez a két leány legizetesebb falatját tányérján felejt! Ilyenkor azt mondják, hogy távollévő rokonra éheznek. Mi kezét szorítánk Lizával és mi értettük, hogy mit tesz az? Mikor eljártunk a templomba imádkozni, tréfáltak velünk; mit lehet ebbe a falusi templomba járni? Miért imádkozhatik két ilyen gyermek? Mi tudtuk, hogy miért? Minden virágomnak, minden ruhámnak volt valami neve, valami jelentése: nem tudta azt más, csak Líza. Nem is fogja azt megtudni senki. Halottak estéjén meggyújtottunk három viaszgyertyát, az egyik vagyok én, a másik vagy te Líza, a harmadik ő... Leghamarább leégett az övé, azután a tied, kis leánykám, azután az enyim... De egyik sem soká maradt, a másik után... Mit csinálnak a gyerekek? ... Játszanak magukban játékok... De azt a játékot érteni kell... érteni kell, mert anélkül nem ér semmit.

Látszott, hogy mihelyt Zoltán eszméjére tér vissza a beteg, rögtön előjönnek a veszélyes kör jelenségei is. Kétségtelen volt, hogy rágondolni és meghalni — egy dolog.

A tanácsos nyugtalanul nézte óráját. Kiszámította száz-szor is, hány perc alatt érhet Szentirmára a tisztartó, hány alatt jöhet vissza ismét? De a véletlen lehetőségei kirozták. Hát ha nem találja ott Zoltánt? Hátha az megveti kérelmét és nem jön el?

Az orvos ismét új gyógyszert rendelt; a tegnapi féltre-tetét, mint elvetette a tegnapi és az azelőtti is. Egyik sem tudott használni, mint nem javítand a mai sem. A tudomány hahalmának itt vége van.

— Uram segits, uram gyógyítsd meg lányomat! — ri-mánkodék a tanácsos, kétségbeesetten szorítva meg a távozó orvos kezét.